

BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA

**ŚRÓDROCZNY SKRÓCONY SKONSOLIDOWANY
RAPORT FINANSOWY
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
ZA OKRES SZEŚCIU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY
DNIA 30 CZERWCA 2016 ROKU WRAZ Z
RAPORTEM NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO
REWIDENTA**

Warszawa, sierpień 2016 roku

Spis treści

I. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe	5
Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat	5
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A. i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.	11
2. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym	15
3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16
4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów	19
5. Ważniejsze oszacowania i oceny	19
6. Zarządzanie ryzykiem	20
7. Wynik z tytułu odsetek	40
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	41
9. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	42
10. Ogólne koszty administracyjne	42
11. Podatek dochodowy	43
12. Zysk/Strata przypadający na jedną akcję	43
13. Należności od innych banków	44
14. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	44
15. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	45
16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	48
17. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	50
18. Zobowiązania wobec klientów	51
19. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	52
20. Rezerwy	53
21. Kapitał podstawowy	54
22. Płatności na bazie akcji	56
23. Aktywa i zobowiązania warunkowe	58
24. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	59
25. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	62
26. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej	64
27. Sprawozdawczość dotycząca segmentów	67
28. Transakcje z podmiotami powiązanymi	72

29. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ.....	73
30. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.....	74
31. Wypłacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje.....	74
32. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2016 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym.....	74
33. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2016 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności.....	74
II. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Banku.....	76
Śródroczny rachunek zysków i strat Banku.....	76
Śródroczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku.....	77
Śródroczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku.....	78
Śródroczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku.....	79
Śródroczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych Banku.....	80
Informacja dodatkowa do śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku.....	82
1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.....	82
2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	82
3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.....	82
4. Dane porównawcze.....	84
5. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów.....	84
6. Zarządzanie kapitałem.....	85
7. Wynik z tytułu odsetek.....	88
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji.....	89
9. Przychody z tytułu dywidend.....	89
10. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości.....	90
11. Zysk/Strata przypadający na jedną akcję.....	90
12. Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	91
13. Rezerwy.....	93
14. Płatności na bazie akcji.....	94
15. Aktywa i zobowiązania warunkowe.....	96
16. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	97
17. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym.....	101
18. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ.....	101

19. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.....	101
20. Wypłacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje	101
21. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2016 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym	101
22. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2016 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności	101

I. Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat

Działalność kontynuowana	Nota	2 kwartał okres od 01-04-2016 do 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	171 157	347 489	159 203	325 622
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	-103 441	-209 096	-98 182	-204 766
Wynik z tytułu odsetek		67 716	138 393	61 021	120 856
Przychody z tytułu opłat i prowizji	8	36 565	70 888	35 521	70 467
Koszty z tytułu opłat i prowizji	8	-7 757	-15 473	-6 796	-15 105
Wynik z tytułu opłat i prowizji		28 808	55 415	28 725	55 362
Przychody z tytułu dywidend		5 169	5 174	5 137	5 137
Wynik na działalności handlowej		5 796	20 809	-542	-543
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych		4 392	4 392	372	10 376
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		828	1 128	518	1 386
Wynik z pozycji wymiany		8 972	11 575	23 491	35 127
Pozostałe przychody operacyjne		2 443	5 571	13 684	17 787
Pozostałe koszty operacyjne		-2 812	-5 928	-5 749	-8 396
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	9	-36 292	-57 794	-21 533	-35 836
Ogólne koszty administracyjne	10	-85 646	-192 017	-101 877	-197 887
Wynik na działalności operacyjnej		-626	-13 282	3 247	3 369
Zysk\Strata brutto		-626	-13 282	3 247	3 369
Obciążenia podatkowe	11	1 796	1 536	140	-719
- część bieżąca		-535	-1 305	-1 070	-1 245
- część odroczone		2 331	2 841	1 210	526
Zysk\Strata netto		1 170	-11 746	3 387	2 650
Z tego przypadający na:					
- udziałowców jednostki dominującej		1 170	-11 746	3 387	2 650
Zysk\Strata na akcję przypadający udziałowcom jednostki dominującej w trakcie okresu (w zł)					
- podstawowy	12	-	-0,51	-	0,12
- rozwodniony	12	-	-0,51	-	0,12

Działalność zaniechana w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2016 roku oraz dnia 30 czerwca roku 2015 nie wystąpiła.

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyszczególnienie	2 kwartał okres od 01-04-2016 do 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2016 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2015 niebadane
Zysk\Strata netto	1 170	-11 746	3 387	2 650
Składniki przenoszone do rachunku zysków i strat	-8 967	-13 469	-38 121	-29 200
Strata z tyt. wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-8 659	-11 554	-44 838	-31 077
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	-2 359	-5 190	-2 225	-4 972
Podatek odroczony	2 051	3 275	8 942	6 849
Składniki nie przenoszone do rachunku zysków i strat	-	-	-	-
Całkowity dochód ogółem	-7 797	-25 215	-34 734	-26 550
Z tego przypadający na:				
- udziałowców jednostki dominującej	-7 797	-25 215	-34 734	-26 550

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kasa, środki w Banku Centralnym		801 248	614 897
Należności od innych banków	13	249 971	158 720
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	14	143 887	107 182
Pochodne instrumenty finansowe	15	180 119	206 949
Pochodne instrumenty zabezpieczające	15	-	11 557
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	16	14 287 684	14 343 558
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	17	5 054 491	5 000 538
- dostępne do sprzedaży		4 128 485	4 072 490
- utrzymywane do terminu zapadalności		926 006	928 048
Wartości niematerialne		136 545	147 610
Rzeczowe aktywa trwałe		87 722	89 411
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		51 702	49 683
- bieżące		52	3 757
- odroczone		51 650	45 926
Inne aktywa		153 508	191 667
Aktywa razem		21 146 877	20 921 772
ZOBOWIĄZANIA		30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków		158 014	216 409
Pochodne instrumenty finansowe	15	190 631	152 291
Pochodne instrumenty zabezpieczające	15	51 496	37 621
Zobowiązania wobec klientów	18	17 527 312	15 968 163
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	19	1 041 147	2 318 189
Zobowiązania podporządkowane		600 769	599 961
Rezerwy	20	9 140	19 261
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	397
- bieżące		-	6
- odroczone		-	391
Pozostałe zobowiązania		125 023	140 924
Zobowiązania razem		19 703 532	19 453 216
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej:			
Kapitał podstawowy	21	760 291	760 291
- kapitał zakładowy		228 732	228 732
- akcje własne		-1 292	-1 292
- kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		532 851	532 851
Kapitał z aktualizacji wyceny		-14 550	1 421
Zyski zatrzymane		697 604	706 844
Kapitał własny razem		1 443 345	1 468 556
Kapitał własny i zobowiązania razem		21 146 877	20 921 772

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał przypadający na akcjonariuszy Banku								
	Kapitał podstawowy (Nota 21)				Zyski zatrzymane				
	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy	Razem kapitał własny
Stan na 01-01-2016 r.	228 732	-1 292	532 851	1 421	690 901	23 646	48 302	-56 005	1 468 556
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	-11 746	-11 746
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-13 469	-	-	-	-	-13 469
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	-13 469	-	-	-	-11 746	-25 215
Przeniesienie do zysków zatrzymanych	-	-	-	-2 502	-	-	-	2 502	-
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	-39 292	-	-	39 292	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	5 841	-	-	-5 841	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-45 133	-	-	45 133	-
Stan na 30-06-2016 r. (niebadane)	228 732	-1 292	532 851	-14 550	651 609	23 646	48 302	-25 953	1 443 345
Stan na 01-01-2015 r.	228 732	-1 160	532 851	28 505	630 808	23 646	48 302	56 084	1 547 768
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	2 650	2 650
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-29 200	-	-	-	-	-29 200
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	-29 200	-	-	-	2 650	-26 550
Nabycie akcji własnych	-	-98	-	-	-	-	-	-	-98
Opcje menadżerskie (Nota 22)	-	-	-	-	-878	-	-	-	-878
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-	-	-3	-3
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	60 940	-	-	-60 940	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	63 375	-	-	-63 375	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-2 435	-	-	2 435	-
Stan na 30-06-2015 r. (niebadane)	228 732	-1 258	532 851	-695	690 870	23 646	48 302	-2 209	1 520 239

Udziały niekontrolujące w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2016 roku oraz dnia 30 czerwca 2015 roku nie wystąpiły.

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Metoda pośrednia	Nota	Za okres 6 miesięcy zakończony	
		30-06-2016 niebadane	30-06-2015 niebadane
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk\Strata brutto		-13 282	3 369
Korekty razem:		1 653 941	-408 789
Amortyzacja	10	22 983	27 546
Odsetki z działalności inwestycyjnej		-18 234	-22 681
Odsetki z działalności finansowej		32 004	44 867
Zysk na działalności inwestycyjnej		-54	-6 461
Zrealizowane i niezrealizowane różnice kursowe z działalności finansowej		63 321	4 376
Dywidendy otrzymane		-5 174	-5 137
Dywidendy otrzymane od akcji z portfela papierów wartościowych do obrotu		92	15
Dywidendy otrzymane od akcji z portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		5 082	5 122
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		-36 705	-18 806
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	24	85 412	91 615
Zmiana stanu należności od innych banków	24	-79 164	60 183
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		55 874	-717 542
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	24	12 971	-83 036
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-	-50
Zmiana stanu pozostałych aktywów	24	42 503	-49 271
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i Banku Centralnego		-58 395	10 974
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		1 559 149	205 745
Zmiany stanu rezerw		-10 121	275
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu bankowych papierów wartościowych		-	-
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego	24	-16 102	52 730
Zapłacony podatek dochodowy		-1 501	-9 253
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 640 659	-405 420
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy		186 492	270 466
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		56	33 008
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności		170 794	217 193
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności		15 642	20 265
Wydatki		-176 638	-162 978
Nabycie papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności		-166 160	-157 763
Nabycie wartości niematerialnych		-3 764	-3 119
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		-6 714	-2 096
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		9 854	107 488

Metoda pośrednia	Nota	Za okres 6 miesięcy zakończony	
		30-06-2016 niebadane	30-06-2015 niebadane
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy		-	454 824
Wpływy z obligacji emitowanych przez Grupę		-	454 824
Wydatki		-1 371 555	-579 374
Nabycie akcji własnych		-	-98
Wykup obligacji emitowanych przez Grupę		-1 273 075	-485 000
Odsetki zapłacone od obligacji emitowanych przez Grupę, w tym:		-98 480	-94 276
- obligacje podporządkowane		-13 252	-13 984
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-1 371 555	-124 550
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		278 958	-422 482
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		278 958	-422 482
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	24	2 451 132	2 457 911
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU w tym:	24	2 730 090	2 035 429
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	24	587 013	500 165

Noty przedstawione na stronach od 11 do 74 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dodatkowe noty objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A. i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.

1.1. Bank Ochrony Środowiska S.A.

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. jest Bank Ochrony Środowiska S.A. (zwany dalej Bankiem lub BOŚ S.A., lub jednostką dominującą). Bank Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Żelaznej 32 został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) Nr 42 z dnia 15 września 1990 roku i aktu notarialnego z dnia 28 września 1990 roku o utworzeniu Banku. Bank jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000015525 oraz posiada numer statystyczny REGON 006239498.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalność Banku została zaklasyfikowana jako PKD 6419Z.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

Podstawowym celem Banku jest efektywne gospodarowanie kapitałami akcjonariuszy i środkami pieniężnymi powierzonymi przez klientów, zapewniające dochodowość działalności i bezpieczeństwo powierzonych środków.

Przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie czynności bankowych, w tym: gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów, dokonywanie rozliczeń pieniężnych, wykonywanie innych usług bankowych, a także świadczenie finansowych usług konsultacyjno-doradczych.

Misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią oraz promowanie i kreowanie postaw proekologicznych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Bank realizuje swoją misję w szczególności poprzez:

- świadczenie wyspecjalizowanych usług bankowych wspierających działania służące ochronie środowiska i gospodarki wodnej;
- świadczenie uniwersalnych usług bankowych na rzecz osób fizycznych, małych i średnich oraz dużych przedsiębiorstw, a także jednostek samorządu terytorialnego.

Do zakresu działania Banku należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- pełnienie funkcji banku depozytariusza.

Do zakresu działania Banku należy ponadto:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych,
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych, w szczególności w zakresie związanym z ekologią,
- świadczenie usług faktoringowych,
- przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych z zastrzeżeniem, że przedmiotem czynności mogą być wyłącznie papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, lub Narodowy Bank Polski, lub inne niedopuszczone do obrotu zorganizowanego instrumenty finansowe oraz obligacje, o których mowa w art. 39p ust.1 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, a także wykonywanie takich zleceń na rachunek dającego zlecenie,
- świadczenie usług agenta firmy inwestycyjnej,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- prowadzenie czynności windykacyjnych na zlecenie banków oraz podmiotów, z którymi Bank zawarł umowy o wspólnym finansowaniu lub umowy o realizację działań w ramach programów operacyjnych.

Bank jest obowiązany do utrzymywania płynności płatniczej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności.

Bank zobowiązany jest przestrzegać obowiązujących limitów koncentracji zaangażowań.

Bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby, za których pośrednictwem Bank wykonuje czynności bankowe są zobowiązane zachować tajemnicę bankową.

Od dnia 24 stycznia 1997 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku zostało w dniu 17 sierpnia 2016 roku zatwierdzone przez Zarząd jednostki dominującej do publikacji na Giełdzie Papierów Wartościowych w dniu 18 sierpnia 2016 roku.

1.2. Wykaz Akcjonariuszy Banku Ochrony Środowiska S.A.

Struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku:

Lp.	Akcjonariusz	Liczba głosów na WZ (akcji)	30-06-2016
			niebadane % udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
1.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	56,62
2.	Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny*\	1 200 000	5,25

*\ Zgodnie z przesłaną przez KDPW listą osób uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu BOŚ S.A. w dniu 23.06.2016 r.

Lp.	Akcjonariusz	31-12-2015	
		Liczba głosów na WZ (akcji)	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
1.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	56,62
2.	Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny	1 202 127	5,26

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

1.3. Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. na dzień 30 czerwca 2016 roku tworzył Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Ekosystem sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji, BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej: BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. Spółka Komandytowo Akcyjna) oraz jednostką zależną w sposób pośredni (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o.

Rodzaj prowadzonej działalności przez Spółki zależne BOŚ S.A.:

Dom Maklerski BOŚ S.A.	- usługi maklerskie działalność na rynku kapitałowym;
BOŚ Eko Profit S.A.	- inwestycje kapitałowe w projekty proekologiczne oraz działalność finansowa i doradcza uzupełniająca ofertę usługową Banku;
BOS Finance AB	- usługi finansowe - emisja euroobligacji;
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	- działalność finansowa, w tym finansowanie podmiotów Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz realizacja ich potrzeb w zakresie najmu powierzchni biurowej i usługowej, działalność leasingowa dla JST;
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	- działalność leasingowa dla klienta korporacyjnego, dostarczanie kompleksowych rozwiązań dla gospodarstw domowych w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz działalność w zakresie pośrednictwa finansowego w obszarze finansowania projektów proekologicznych;
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji	- nie prowadzi działalności;
BOŚ Capital sp. z o. o. (dawniej: BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. Spółka Komandytowo Akcyjna)	- działalność w zakresie najmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi;
MS Wind sp. z o. o.	- prowadzenie farmy wiatrowej.

Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. objętych konsolidacją pełną:

L.p.	Jednostki podporządkowane	Siedziba	Udział % w kapitale Spółki na dzień 30-06-2016	Udział % w głosach na dzień 30-06-2016
Jednostki zależne bezpośrednio				
1.	Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	100%	100%
2.	BOŚ Eko Profit S.A.	Warszawa	100%	100%
3.	BOS Finance AB	Sztokholm	100%	100%
4.	BOŚ Invest Management sp. z o. o.	Warszawa	100%	100%
5.	BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	100%	100%
6.	BOŚ Capital sp. z o.o.(dawniej: BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.)	Warszawa	100%	100%
7.	BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%
Jednostki pośrednio zależne (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.)				
	MS Wind sp. z o. o.	Warszawa	100%	100%

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku udział Grupy w kapitale zakładowym spółek oraz udział w głosach na walnym zgromadzeniu tych spółek wynosił:

- w Domu Maklerskim BOŚ S.A. 100%,
- w BOŚ Eko Profit S.A. 100%,
- w BOS Finance AB 100%,
- w BOŚ Invest Management sp. z o.o. 100%,
- w BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. 100%,
- w BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.) 100%,
- w BOŚ Ekosystem sp. z o.o. 100%,
- w MS Wind sp. z o.o. 100%.

1.4. Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej BOŚ S.A.

(a) Skład Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku na dzień 30 czerwca 2016 roku przedstawiał się następująco:

Stanisław Kluza	Wiceprezes Zarządu pełniący obowiązki Prezesa Zarządu,
Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu,
Anna Milewska	Wiceprezes Zarządu,
Paweł Pitera	Wiceprezes Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. skład Zarządu Banku tworzyli:

Dariusz Daniluk	Prezes Zarządu,
Stanisław Kolasiński	Wiceprezes - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu,
Piotr Lisiecki	Wiceprezes Zarządu.

(b) Skład Rady Nadzorczej Banku

W skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 30 czerwca 2016 roku wchodził:

Wojciech Wardacki	Przewodniczący
Andrzej Matysiak	Wiceprzewodniczący
Emil Ślązak	Sekretarz

Członkowie:

Janina Goss
Oskar Kowalewski
Paweł Mzyk
Piotr Sadownik
Marian Szołucha

W skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2015 r. wchodził:

Jacek Ciepluch	Przewodniczący
Piotr Kaczyński	Wiceprzewodniczący
Adam Wasiak	Sekretarz

Członkowie:

Bartosz Januszewski
Józef Koziół
Marek Mielczarek
Ryszard Ochwat
Adam Wojtaś.

2. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Podstawa sporządzenia

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. (Grupa Kapitałowa BOŚ S.A., Grupa Kapitałowa, Grupa) obejmuje:

- śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku, a także dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2015 roku,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku oraz za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku,
- śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku oraz dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku,
- dodatkowe noty objaśniające.

Dom Maklerski BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.), BOŚ Ekosystem Sp. z o.o. oraz MS Wind sp. z o.o. sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z zasadami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego z wyjątkiem wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz wszystkich kontraktów pochodnych wycenianych do wartości godziwej. Stosowane przez Grupę zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku w nocie 2.3-2.30. Standardy i interpretacje oraz zmiany, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku 2016 nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe Grupy.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone w złotych polskich (zł), a wszystkie wartości, o ile nie przedstawiono inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze śródroczne skonsolidowane skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez UE („MSR 34”). Prezentowane śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które zostały wydane przez RMSR, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Zastosowanie powyższych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank oraz spółki Grupy* w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Ze względu na powstanie straty bilansowej w 2015 r. oraz w związku wymaganiami określonymi w art. 142 Prawa bankowego, w dniu 30 marca 2016 r., Bank przekazał do Komisji Nadzoru Finansowego, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku Program Postępowania Naprawczego BOŚ S.A. Ponadto, Bank opracował Ramową Strategię działania BOŚ na lata 2016-2020, przy zachowaniu spójności z wyżej wymienionym Programem pod względem założeń, kierunków i planowanych do osiągnięcia celów. Główne założenia Strategii zostały przekazane do publicznej wiadomości w formie

raportu bieżącego w dniu 20 kwietnia 2016 r., przed podjęciem decyzji przez Akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu o podwyższeniu kapitału Banku.

W Strategii Banku zostały określone następujące nadrzędne cele:

- osiągnięcie rentowności Banku powyżej średniej rynkowej,
- pełnienie przez Bank funkcji sprawnego kanału transmisji środków przeznaczonych na inwestycje w ochronę środowiska i zrównoważony rozwój w Polsce.

Założenia ujęte w Strategii obejmują osiągnięcie w horyzoncie 2020 r. celów biznesowych, którymi są:

- wskaźnik rentowności aktywów (ROA) na poziomie ok. 0,7%,
- wskaźnik rentowności kapitałów własnych (ROE) na poziomie powyżej 7%,
- wskaźnika kosztów do przychodów netto z działalności operacyjnej (C/I) na poziomie ok. 51% przy czym wartości wskaźników nie uwzględniają podatku bankowego.

Osiągnięcie nadrzędnych celów strategicznych odbędzie się poprzez realizację założonych kierunków strategicznych bazujących na istniejących i rozwijanych przewagach konkurencyjnych Banku. Realizowana Strategia opiera się na 4 podstawowych kierunkach:

- budowa efektywnej i nowoczesnej bankowości detalicznej,
- wzrost rentowności i efektywności bankowości korporacyjnej,
- aktywne, efektywne wsparcie klientów zewnętrznych i wewnętrznych adekwatnie do potrzeb,
- budowanie kultury wysokich wyników i jakości, opartej o wartości Banku.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Grupa nie spełniała wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zalecanych przez KNF przedstawionych w punkcie 6.3.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

W dniu 27 kwietnia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie: podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii U w trybie subskrypcji prywatnej, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru wszystkich akcji serii U, dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie akcji serii U oraz praw do akcji serii U do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz zmiany Statutu Banku. Wartość przeprowadzonej przez Bank emisji nowych akcji wyniosła 400 000 000 zł. Rejestracja przez sąd podwyższenia kapitału miała miejsce w dniu 12 lipca 2016 r.

Skutkiem powyższego jest osiągnięcie przez Bank wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 października 2015 r. i dnia 23 października 2015 r.

W związku z uwagami przekazanymi przez KNF w pismach z dnia 24 maja 2016 r. oraz 25 lipca 2016 r. prace nad Programem Postępowania Naprawczego BOŚ S.A. są kontynuowane.

Biorąc pod uwagę opisane czynniki, na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank oraz spółki wchodzące w skład Grupy* w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczenia dotychczasowej działalności.

* z wyjątkiem spółki BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji

3.2. Dane porównawcze

Grupa wprowadziła zmianę prezentacyjną do uprzednio publikowanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2015 roku (tabela poniżej) oraz zmiany opisane w nocie 5 oraz w nocie 27.

Pozycja w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Tytuł	31-12-2015 dane opublikowane	31-12-2015 dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	zmiana prezentacji	-	216 409
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		5	-
Zobowiązania wobec innych banków		216 404	-

4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku Grupa nie dokonała korekt w uprzednio publikowanych sprawozdaniach finansowych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku.

5. Ważniejsze oszacowania i oceny

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga zastosowania pewnych istotnych z punktu widzenia rachunkowego oszacowań. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone, założenia i szacunki znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego odnośnie, utraty wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, dłużnych papierów utrzymywanych do terminu zapadalności, wartości godziwej instrumentów finansowych, rezerwy na zobowiązania i roszczenia, rezerwy na świadczenia pracownicze, składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego, nie uległy zmianie i zostały przedstawione w Roczny Skonsolidowany Sprawozdanie Finansowy Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i mają zastosowanie przy sporządzaniu niniejszego raportu za wyjątkiem kwestii opisanych poniżej nie podlegały istotnym zmianom w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2016 roku.

W II kwartale 2016 r. Bank dokonał zmian w zakresie rozpoznawania ekspozycji, które utraciły wartość, poprzez wprowadzenie progu materialności straty (równego wysokości odpisu IBNR dla danej ekspozycji kredytowej, który zostałby dla niej utworzony w przypadku braku wystąpienia przesłanek utraty wartości), którego przekroczenie skutkuje zaklasyfikowaniem ekspozycji do pozycji „Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości”.

Jednocześnie, Bank dokonał zmian w sposobie prezentacji kredytów posiadających przesłanki utraty wartości. Ekspozycje kredytowe ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości, dla których indywidualny test na utratę wartości nie wskazuje na przekroczenie progu materialności straty, klasyfikowane są do kategorii „Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne”. Zastosowanie powyższych zmian nie miało materialnego wpływu na wynik finansowy Banku.

6. Zarządzanie ryzykiem

6.1. Ryzyko kredytowe

6.1.1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Zarządzanie ryzykiem kredytowym, w tym:

- a) definicja ryzyka kredytowego,
- b) metody zarządzania ryzykiem kredytowym,
- c) procesy ustalone w celu zarządzania ryzykiem kredytowym,
- d) narzędzia/ techniki służące do pomiaru ryzyka kredytowego,
- e) zarządzanie, pomiar i monitorowanie ryzyka koncentracji,

zostały opisane w Sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku opublikowanym w dniu 21 marca 2016 roku, za wyjątkiem kwestii opisanych poniżej nie podlegały zmianom w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2016 roku.

W II kwartale 2016 r. Bank dokonał zmian w zakresie podejścia do apetytu na ryzyko kredytowe poprzez wprowadzenie parametru średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kredytobiorców (PD) oraz parametru średniego poziomu odzysku ze stosowanych zabezpieczeń do procesu określania apetytu na ryzyko kredytowe.

Jednocześnie, doprecyzowano definicję apetytu na ryzyko kredytowe przywołując m.in. koszt ryzyka rozumiany jako poziom straty oczekiwanej określony na podstawie parametru PD wyznaczonego w horyzoncie 12 miesięcy oraz średniego poziomu straty poniesionej na skutek zajścia zdarzenia niewykonania zobowiązania (LGD).

6.1.2. Opis metodologii rozpoznawania utraty wartości ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje przeglądu ekspozycji kredytowych polegającego na identyfikacji ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przeprowadzaniu pomiaru utraty wartości oraz ustalaniu wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości tych ekspozycji w okresach miesięcznych.

W tym celu Bank przeprowadza podział ekspozycji kredytowych, uwzględniający wielkość ich zaangażowania oraz charakterystykę ryzyka, na ekspozycje wyceniane metodą indywidualną i metodą grupową oraz przeprowadza ocenę tych ekspozycji pod względem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości.

Za ekspozycje kredytowe, które utraciły wartość Bank uznaje te ekspozycje, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu ekspozycji w księgach Banku i zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne wynikające z tej ekspozycji, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Za przesłanki utraty wartości Bank uznaje w szczególności:

- opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 90 dni, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych banków, dla których przyjmuje się opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 7 dni,
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej 14 i gorszej, wskazującej na zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- zawarcie umowy restrukturyzacji,
- pogorszenie wskaźników finansowych dotyczących między innymi: płynności klienta oraz możliwości obsługi zadłużenia,
- wystąpienie innych zdarzeń, będących równoważnymi z wejściem klienta w stan niewypłacalności, skutkującymi niemożliwością terminowej spłaty zadłużenia.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wylczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku kredytów dla których zostało ustanowione zabezpieczenie, bieżąca wartość oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych uwzględnia przepływy pieniężne, które mogą zostać uzyskane z egzekucji przedmiotu zabezpieczenia,

poniejszone o koszty egzekucji oraz sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia jeżeli egzekucja jest prawdopodobna. W wyniku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości odpowiadający przewidywanej stracie kredytowej z tytułu nie wywiązania się dłużnika ze zobowiązań wobec Banku pomniejszonej o korektę odsetek impairmentowych (IKON - korekta pomniejszająca przychody odsetkowe Banku).

Metodę indywidualną pomiaru utraty wartości stosuje się w odniesieniu do:

- 1) ekspozycji kredytowych indywidualnie istotnych:
  - spełniających przesłanki indywidualnej utraty wartości lub znajdujących się w okresie kwarantanny lub
  - dotyczących klienta, wobec którego Bank posiada inne ekspozycje kredytowe, dla których rozpoznano przesłankę indywidualnej utraty wartości (propagacja utraty wartości), lub
- 2) ekspozycji restrukturyzowanych, jeżeli rozpoznana została dla nich przesłanka utraty wartości lub ekspozycje znajdują się w okresie kwarantanny bez względu na indywidualną istotność tych ekspozycji, w przypadku gdy dla danej umowy nastąpiło renegotjowanie warunków umowy więcej niż dwa razy, lub Bank zawarł umowę restrukturyzacji, zawieszającą spłaty kredytu na określony czas, w którym kredytobiorca zobowiązał się do sprzedaży istotnych zabezpieczeń rzeczowych,
- 3) ekspozycji kredytowych indywidualnie nieistotnych, dla których jest identyfikowana przesłanka utraty wartości lub ekspozycje znajdują się w okresie kwarantanny, o ile na moment rozpoznania utraty wartości były znaczące indywidualnie oraz spełniały dodatkowe warunki określone przez Bank,
- 4) ekspozycji kredytowych nieistotnych, posiadających nietypowe charakterystyki ryzyka kredytowego.

Pomiar grupowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o parametry pomiaru utraty wartości szacowane metodami statystycznymi na podstawie danych historycznych, dla wyodrębnionych portfeli, grupowanych dla celów łącznego pomiaru utraty wartości według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego. Historyczne trendy strat są oczyszczane ze zdarzeń jednorazowych.

Bank w wycenie grupowej stosuje podział na 7 portfeli:

- klienci detaliczni kredyty hipoteczne (portfel dalej segmentowany ze względu na poziom LTV oraz walutę udzielenia kredytu),
- klienci detaliczni pożyczki gotówkowe,
- klienci detaliczni pożyczki hipoteczne,
- klienci detaliczni ekspozycje kredytowe wobec mikroprzedsiębiorstw (z wyłączeniem pożyczek hipotecznych),
- klienci detaliczni pozostali,
- klienci korporacyjni, w tym instytucje finansowe oraz klienci segmentu funduszy ekologicznych,
- klienci segmentu finansów publicznych.

Odwrócenie straty czyli ponowna klasyfikacja kredytu jako bez utraty wartości możliwa jest po wystąpieniu kryterium ustąpienia przesłanki oraz upływie określonego okresu kwarantanny, w którym przesłanka nie jest identyfikowana. Dla ekspozycji, dla których nie zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, Bank tworzy odpisy aktualizujące na wypadek zaistniałych, ale jeszcze niezidentyfikowanych strat (tzw. odpis IBNR). Odpis pokrywa straty, które wystąpiły na moment pomiaru utraty wartości, ale nie zostały jeszcze rozpoznane na poziomie indywidualnym. Odpisy IBNR tworzone są przy wykorzystaniu modelowego prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości (PD) w okresie identyfikacji straty (LIP).

Odrębne (podwyższone) stawki IBNR stosuje się dla ekspozycji restrukturyzowanych oraz w przypadku klientów korporacyjnych dla ekspozycji o podwyższonym ryzyku („watch lista”).

Metodyka i założenia przyjęte przez Bank do szacowania utraty wartości podlegają regularnej analizie w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi, a rzeczywistymi.

6.1.3. Należności od innych banków

Poniżej zaprezentowano wartości brutto należności od innych banków w podziale na grupy ratingowe nadane przez Moody's, Fitch oraz Standard & Poor's (S&P).

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Moody's		
A1	73 165	40 484
A2	69 709	8 476
A3	29 328	30 579
Aa2	5 295	6 766
Aa3	9 670	2 784
B2	63	138
Ba2	7 961	-
Baa1	-	2 207
Baa2	11 906	9 713
Fitch		
A-	1	1
BBB-	-	109
S&P		
A-	26 940	33 366
BB+	16	-
bez ratingu * \		
	15 917	26 467
Razem brutto	249 971	161 090
Odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	- ** \	-2 370
Razem netto	249 971	158 720

* \ Należnościom od innych banków, które nie posiadają ratingów zewnętrznych przypisane zostały ratingi wewnętrzne Banku. Poniżej przedstawiono zestawienie wg ratingów wewnętrznych i odpowiadające im klasy ratingów zewnętrznych wg Moody's.

** \ W związku z upadłością banku ukraińskiego należności od tego banku zaprezentowano w nocie „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”.

Rating wewnętrzny	Odpowiadająca klasa wg Moody's	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
B	A1, A2, A3, Baa1	442	8 623
C	Baa2, Baa3	401	399
D	Ba1, Ba2	15 074	-
E	Ba3, B1	-	15 075
F	B2	-	2 370
Razem		15 917	26 467

6.1.4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości, w tym:	13 384 771	13 433 872
Kredyty i pożyczki, które nie są zaległe	13 226 308	13 241 534
Kredyty i pożyczki, które są zaległe	158 463	192 338
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne*\	262 324	249 083
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości	1 074 560	1 042 801
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	14 721 655	14 725 756
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-433 981	-382 207
Pozostałe należności	11	10
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	14 287 685	14 343 559
- klienci	14 287 684	14 343 558
- banki	1	1

*\ opis zmiany prezentacyjnej przedstawiono w nocie 5

30-06-2016 niebadane	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe kredyty detaliczne	Banki	Razem
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości	8 838 513	3 651 599	894 658	1	13 384 771
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne, w tym:	249 507	2 970	9 847	-	262 324
- oceniane indywidualnie*\	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości, w tym:	673 807	232 531	168 222	-	1 074 560
- oceniane indywidualnie	651 696	146 776	44 950	-	843 422
Odpisy na kredyty i pożyczki nie wykazujące utraty wartości (IBNR)	-37 573	-7 028	-11 511	-	- 56 112
Odpisy na kredyty i pożyczki wykazujące utratę wartości, w tym:	-191 624	-87 597	-98 648	-	-377 869
- oceniane indywidualnie	-178 265	-60 520	-25 378	-	-264 163
Razem wartość netto	9 532 630	3 792 475	962 568	1	14 287 674
Pozostałe należności netto					11
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					14 287 685

*\ Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne są wyceniane grupowo.

31-12-2015	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe kredyty detaliczne	Banki	Razem
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości	8 866 422	3 666 716	900 733	1	13 433 872
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne, w tym:	235 845	4 429	8 809	-	249 083
- oceniane indywidualnie*\	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości, w tym:	644 366	239 891	156 174	2 370	1 042 801
- oceniane indywidualnie	621 974	147 484	47 630	2 370	819 458
Odpisy na kredyty i pożyczki nie wykazujące utraty wartości (IBNR)	-31 454	-7 745	-10 824	-	-50 023
Odpisy na kredyty i pożyczki wykazujące utratę wartości, w tym:	-160 035	-82 269	-87 510	-2 370	-332 184
- oceniane indywidualnie	-147 401	-54 337	-24 729	-2 370	-228 837
Razem wartość netto	9 555 144	3 821 022	967 382	1	14 343 549
Pozostałe należności netto					10
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					14 343 559

*\ Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne są wyceniane grupowo.

Podział portfela kredytów i pożyczek Grupy wg ratingów/scoringu i w podziale na klasy klientów

Wyszczególnienie	Rating*\	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)	15 628	22 767
	(4-5)	449 404	389 255
	(6-7)	1 213 462	1 037 876
	(8-9)	3 068 129	2 740 747
	(10-11)	2 052 987	2 202 851
	(12-13)	459 243	863 050
	(14-16)	496 900	294 904
	bez ratingu	16 812	17 375
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		7 772 565	7 568 825
Kredyty dla podmiotów detalicznych	osoby prywatne	4 823 950	4 829 662
	klienci z ratingiem	40 472	43 929
	bez ratingu	51 836	56 330
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	43 569	46 831
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 959 827	4 976 752
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)	6	-
	(4-5)	186 167	78 133
	(6-7)	959 175	1 114 106
	(8-9)	746 317	908 418
	(10-11)	59 205	24 461
	(12-13)	35 842	51 218
	(14-16)	-	1 462
	bez ratingu	17	10
Razem kredyty dla finansów publicznych		1 986 729	2 177 808
Kredyty dla pozostałych klientów, w tym:	bez ratingu	2 534	2 371
- banki		1	2 371
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto		14 721 655	14 725 756
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom		-433 981	-382 207
Pozostałe należności netto		11	10
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:		14 287 685	14 343 559
- klienci		14 287 684	14 343 558
- banki		1	1

*\ Oceny są zgodne z wewnętrzną klasyfikacją Banku, gdzie „1” oznacza najlepszą a „16” najgorszą klasyfikację.

Klasy ratingowe są prezentowane według stanu na datę sprawozdawczą.

*\Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
	(1)	11 405	12 592
	(2)	6 108	7 343
	(3)	13 145	13 381
	(4)	3 572	3 358
	(5)	599	653
	(6)	8 740	9 504
Razem		43 569	46 831

Struktura koncentracji zaangażowania w segment branżowy rynku

Według stanu na dzień 30 czerwca 2016 r.

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział % w sumie ogółem
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 906 403	13,0%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1 768 265	12,0%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 634 107	11,1%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	666 086	4,5%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	474 908	3,2%
Produkcja artykułów spożywczych	413 638	2,8%
Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	366 035	2,5%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	280 414	1,9%
Zakwaterowanie	217 422	1,5%
Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	154 109	1,0%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	132 215	0,9%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	129 727	0,9%
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	123 371	0,8%
Opieka zdrowotna	113 457	0,8%
Działalność usługowa związana z wyżywieniem	102 539	0,7%
Pozostałe branże, w tym:	6 238 959	42,4%
- osoby prywatne	4 834 983	32,8%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	14 721 655	100,0%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-433 981	
Pozostałe należności	11	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto	14 287 685	
- klienci	14 287 684	
- banki	1	

Tabela została przygotowana na podstawie PKD zarejestrowanego w systemie centralnym Banku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział % w sumie ogółem
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 947 127	13,2%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1 926 828	13,1%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 617 169	11,0%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	606 335	4,1%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	485 901	3,3%
Produkcja artykułów spożywczych	375 185	2,6%
Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	240 688	1,6%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	208 976	1,4%
Zakwaterowanie	191 386	1,3%
Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	183 302	1,3%
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	136 199	0,9%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	136 129	0,9%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	123 252	0,9%
Opieka zdrowotna	107 870	0,7%
Działalność usługowa związana z wyżywieniem	103 529	0,7%
Pozostałe branże, w tym:	6 335 880	43,0%
- osoby prywatne	4 842 446	32,9%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	14 725 756	100,0%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-382 207	
Pozostałe należności	10	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto	14 343 559	
- klienci	14 343 558	
- banki	1	

Tabela została przygotowana na podstawie PKD zarejestrowanego w systemie centralnym Banku.

Zaangażowanie Grupy w farmy wiatrowe

Łączna kwota zaangażowania Grupy w finansowanie farm wiatrowych wg stanu na dzień 30.06.2016 r. wynosi 2.290 mln PLN, w tym zaangażowanie z tytułu kapitału - 2.261 mln PLN natomiast zaangażowanie pozabilansowe – 29 mln PLN.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku nie było opóźnień w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych. Bank nie stosował rat nieadekwatnych do profilu prowadzonej działalności, np. „rat balonowych”. Harmonogramy spłat opierają się w każdym z okresów na możliwości generowania przez projekt środków na obsługę.

Standardowym zabezpieczeniem jest zarówno zastaw na turbinach jak i zastaw na zorganizowanej części przedsiębiorstwa, co daje możliwość wyboru w zakresie kolejności zaspokojenia się. Dla

kredytobiorców działających w formie spółek celowych przyjmowany był obligatoryjnie zastaw na udziałach/akcjach. Wkład własny klientów przy finansowanych projektach wynosi od 20% do 60% kosztów projektu.

Ryzyka istotne z punktu widzenia Grupy w zakresie finansowania OZE

Ryzyka obniżenia rentowności projektów inwestycyjnych, które potencjalnie mogą się zmaterializować na skutek wejścia w życie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (aktualnie obydwa akty prawne są już obowiązujące), wynikają w szczególności ze zmiany podstawy opodatkowania farm (rozszerzenie definicji elektrowni wiatrowej i zaklasyfikowanie jej jako budowli, włączając w jej zakres także elementy techniczne) oraz zniesienia obowiązku odkupu energii wyprodukowanej w OZE dla instalacji powyżej 0,5 MW.

Grupa podjęła działania mające na celu ograniczenie potencjalnego ryzyka, wynikającego z powyższych zmian przepisów prawnych m.in.:

- Weryfikowane są, na podstawie faktycznie osiągniętych parametrów (wietrzność, koszty, itp.), modele finansowe przedstawione przez kredytobiorców na etapie aplikowania o udzielenie finansowania.
- Podjęto prace w celu przedstawienia przez kredytobiorców planu działania w celu dostosowania się do nowych uwarunkowań a w konsekwencji przedstawienia w Banku nowych modeli finansowych pozwalających na obsługę kredytu na dotychczasowych warunkach. Na podstawie sukcesywnie przekazywanych zaktualizowanych modeli przeprowadzany jest wszechstronny przegląd ekspozycji związanych z finansowaniem elektrowni wiatrowych, ukierunkowany na oszacowanie wpływu zmian prawa na zdolność do terminowej obsługi udzielonych kredytów.
- Realizowany jest monitoring bieżącej sytuacji rynkowej i ekonomiczno - finansowej wszystkich podmiotów.

Ryzyko spadku ceny zielonych certyfikatów

Grupa dokonując oceny zdolności kredytowej farm wiatrowych dokonywała również oceny wrażliwości poszczególnych projektów na zmiany, w szczególności spadki, cen zielonych certyfikatów. Przyjęto spadek cen certyfikatów o 10-20% przy jednoczesnym przyjęciu konserwatywnego scenariusza w zakresie produktywności (P90). Rzeczywiste poziomy produkcji uzyskiwane przez większość farm są znacząco lepsze od założeń modelowych tj. na poziomie P75.

Ryzyko umiejscowienia farm wiatrowych

Realizacja wszystkich projektów finansowanych przez Grupę została zakończona i farmy wiatrowe posiadają pozwolenia na użytkowanie i uzyskały koncesję. Ryzyko ewentualnego wzruszenia pozwoleń na budowę i użytkowanie Grupa ocenia jako niskie.

Ryzyko wynikające ze zmiany podstawy naliczania podatku od nieruchomości

Ostatecznie decyzja w sprawie wysokości stawki opodatkowania będzie podejmowana przez gminy, na terenie których posadowione są farmy. Wg szacunków rynkowych podstawa opodatkowania może wzrosnąć maksymalnie 2-3 krotnie i będzie zależeć od decyzji poszczególnych organów administracji samorządowej.

Ryzyko wynikające ze zniesienia obowiązku odkupu energii

Znowelizowana Ustawa o OZE wprowadza nowe rozwiązanie w postaci klastrów energetycznych, które umożliwią zrzeszanie się, wytwórców i odbiorców energii elektrycznej w celu ułatwienia dystrybucji lub obrotu energią z OZE. Tym samym ryzyko wynikające ze zniesienia obowiązku odkupu energii będzie mitygowane wolnym obrotem energii z OZE.

6.1.5. Dłużne papiery wartościowe

Tabele poniżej prezentują rating nadany przez Moody's dla dłużnych papierów wartościowych:

30-06-2016 niebadane	Skarb Państwa	NBP	Banki	Finanse publiczne	Pomocnicze instytucje finansowe	Korpora- cyjne	Razem
A	2 657 180	-	-	-	-	-	2 657 180
BBB+	-	-	-	30 839	-	-	30 839
BB	-	-	48 642	-	-	-	48 642
brak	-	1 879 921	29 104	409 758	59 010	285	2 378 078
Razem	2 657 180	1 879 921	77 746	440 597	59 010	285	5 114 739

31-12-2015	Skarb Państwa	NBP	Banki	Finanse publiczne	Pomocnicze instytucje finansowe	Korpora- cyjne	Razem
A	2 614 292	-	-	-	-	-	2 614 292
A-	-	-	-	41 371	-	-	41 371
BB	-	-	47 294	-	-	-	47 294
brak	-	1 799 401	29 106	432 655	57 210	264	2 318 636
Razem	2 614 292	1 799 401	76 400	474 026	57 210	264	5 021 593

W tabelach prezentowana jest ujednoczona skala ratingowa. W przypadku, gdy emitent otrzymał rating od więcej niż jednej agencji, został zaprezentowany ten najwyższy.

Moody's	S&P	Fitch	Rating ujednoczony
A2	A	A	A
A3	A-	A-	A-
Baa1	BBB+	BBB+	BBB+
Ba2	BB	BB	BB
Ba3	BB-	BB-	BB-

Klasy ryzyka dla emitentów obligacji komunalnych obsługiwanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. nadawane są zgodnie z przyjętą w Banku metodyką oceny zdolności kredytowej jednostek samorządu terytorialnego.

Finanse publiczne		
Rating Wewnętrzny *\\	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
5	25 863	11 819
6	27 529	22 423
7	88 937	93 209
8	253 318	227 799
9	33 091	82 864
10	11 859	35 912
Razem	440 597	474 026

*\\ W Banku dla Jednostek Samorządu Terytorialnego obowiązuje metodyka oceny zdolności kredytowej dedykowana dla podmiotów podlegających rygorom ustawy o finansach publicznych. Na podstawie zasad ustalonych w metodyce określa się rating samorządu. Skala ratingowa od 4-10, 4 dla najlepszych podmiotów 10 dla podmiotów o akceptowalnej jeszcze przez Bank sytuacji. Pełna skala ratingowa obejmuje zakres do 15.

6.2. Techniki pomiaru ryzyka finansowego (w księdze bankowej i handlowej) oraz limity

Ryzyko finansowe w Grupie koncentruje się przede wszystkim w BOŚ S.A. oraz w DM BOŚ S.A. i obejmuje: (i) ryzyko płynności; (ii) ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej); (iii) ryzyko walutowe (w księdze bankowej i handlowej). Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występuje przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe - w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A. występuje także ryzyko cen akcji i ryzyko cen towarów (w księdze handlowej).

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom Banku najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Bank, w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymuje otwarte pozycje.

Zgodnie z przyjętą w BOŚ S.A. definicją, księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyleń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności: stóp procentowych, kursów walutowych i indeksów giełdowych. Sprzedaż instrumentów z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności Banku.

Do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- 1) udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- 2) transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- 3) zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

W ramach działań określających apetyt Grupy na ryzyko finansowe, w BOŚ S.A. obowiązują polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym, gdzie określone są między innymi maksymalne poziomy ryzyka finansowego, zgodne z przyjętym przez radę Nadzorczą Banku apetytem na ryzyko.

Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany w Departamencie Ryzyka Finansowego i raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego.

Zgodnie ze strategią Grupy, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej.

6.2.1. Ryzyko płynności

Celem Banku w zakresie zarządzania płynnością jest zabezpieczenie płynności Banku oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności. Strategię zarządzania ryzykiem płynności określa zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Strategia Płynnościowa BOŚ S.A. Strategia określa apetyt Banku na to ryzyko, wyznacza główne kierunki oraz cele ilościowe dla wybranych wielkości i jest integralnym elementem Ramowej Strategii działania Banku.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym: płynność śróddzienna – w ciągu dnia, płynność bieżąca – w okresie do 7 dni; płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca; płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy; płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Podstawowym źródłem finansowania Banku pozostaje systematycznie budowana, zdywersyfikowana baza depozytowa z dużym udziałem stabilnych depozytów od klientów detalicznych (uzupełniona depozytami klientów korporacyjnych oraz sektora publicznego) oraz wyemitowane obligacje długoterminowe i otrzymane pożyczki od międzynarodowych instytucji finansowych (które dodatkowo stanowią źródło finansowania płynności w walutach obcych; pozostałe niedopasowanie walutowe jest

pokrywane transakcjami FX Swap). W związku z wdrożeniem nowej normy nadzorczej LCR, Bank kontynuował zapoczątkowany od 2014 roku wzrost udziału w źródłach finansowania depozytów od klientów detalicznych.

Posiadane przez Bank aktywa płynne (nadwyżka płynności), utrzymywane są przede wszystkim w postaci charakteryzujących się wysoką płynnością bonów pieniężnych NBP (według stanu na 30 czerwca 2016 roku stanowiących 69% portfela płynnych nieobciążonych papierów wartościowych) oraz obligacji Skarbu Państwa (według stanu na 30 czerwca 2016 roku - 26%), charakteryzujących się niskim ryzykiem szczególnym. Portfel tych papierów jest uzupełniony gotówką oraz środkami utrzymywanymi w NBP (ponad zadeklarowany poziom rezerwy obowiązkowej). Aktywa płynne (nadwyżka płynności) stanowią bufor dla zabezpieczenia płynności w ewentualnych sytuacjach kryzysowych, tj. istnieje możliwość ich zastawu, upłynnienia w ramach transakcji repo bądź sprzedaży w dowolnym momencie, bez istotnej utraty wartości. Możliwości sprzedaży aktywów płynnych (ryzyko płynności produktu) są systematycznie monitorowane. W analizach tych brane są pod uwagę przede wszystkim: wielkość emisji, obrót rynkowy oraz zmienność ceny kupna / sprzedaży.

Zgodnie z rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego i Narodowego Banku Polskiego, Bank ma możliwość korzystania z dodatkowych źródeł finansowania w postaci kredytu technicznego i lombardowego w NBP. Jest również operacyjnie przygotowany do wystąpienia do NBP celem uzyskania kredytu refinansowego.

Bank organizuje proces zarządzania ryzykiem płynności w szczególności za pomocą podziału kompetencji organów Banku oraz właściwych komórek organizacyjnych centrali przy wykonywaniu zadań i podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem płynności. Komórki organizacyjne są wzajemnie niezależne. Obszary powstawania ryzyka i komórki organizacyjne kontroli ryzyka znajdują się pod nadzorem różnych Członków Zarządu Banku.

Bank wyznacza nadzorcze miary płynności zgodnie z następującymi regulacjami: Uchwałą Nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 oraz Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych. Do obecnie obowiązujących norm płynności krótkoterminowej zalicza się współczynniki: M1 (luka płynności krótkoterminowej – różnica pomiędzy sumą wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym a wartością środków obcych niestabilnych) i M2 (współczynnik płynności krótkoterminowej – iloraz sumy wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym do wartości środków obcych niestabilnych) oraz obowiązujący od 1 października 2015 roku wymóg pokrycia wpływów netto, LCR przez okres występowania warunków skrajnych, trwający 30 dni kalendarzowych). Natomiast do norm długoterminowych zalicza się współczynniki: M3 (współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi – iloraz funduszy własnych banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta do aktywów niepłynnych) i M4 (współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi – iloraz funduszy własnych banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i środków obcych stabilnych do sumy aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności). Jednocześnie Bank wdrożył nowe standardy sprawozdawczości obowiązkowej w zakresie płynności (tj. ALMM). Zgodnie z decyzją KNF, Bank raportuje poziom wskaźnika LCR oraz NSFR.

W I połowie 2016 roku (analogicznie jak w 2015 roku) nadzorcze miary płynności, tj. miary M1-M4 oraz LCR były wyznaczane codziennie (tj. w każdym dniu roboczym) i pozostawały na bezpiecznym poziomie, znacznie przewyższającym poziomy regulacyjne. Wg stanu na 30 czerwca 2016 roku normy te kształtowały się następująco:

Miara	Wartość na 30.06.2016	Wartość na 31.12.2015
LCR	98%	80%
M1	858 mln zł	623 mln zł
M2	1,31	1,24
M3	42,10	38,51
M4	1,27	1,24

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności bieżącej i krótkoterminowej Bank wprowadził następujące miary i narzędzia: (i) aktywa płynne – stanowiące bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wypływów w horyzoncie 30 dni; (ii) zapas płynności – który mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni; (iii) ocenę stabilności bazy depozytowej; (iv) lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazującą poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych; luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji na rynku hurtowym oraz z transakcji pochodnych oraz (v) testy warunków skrajnych (pozwalające m.in. na weryfikację możliwości utrzymania płynności w zdefiniowanym w Banku horyzoncie czasowym w poszczególnych scenariuszach). W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje: (i) lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej, wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów); (ii) wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi; (iii) wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania oraz (iv) prognozę zapasu płynności, aktywów płynnych oraz nadzorczych miar płynności. Zgodnie z Uchwałą Nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego Bank przeprowadza również pogłębioną analizę płynności długoterminowej. Wyniki przeprowadzanych analiz są wykorzystywane do zarządzania płynnością Banku. Jednocześnie proces opracowywania krótko- i długoterminowych planów finansowych Banku zawiera ocenę płynności, tak aby zapewnić adekwatną strukturę finansowania i przestrzeganie nadzorczych miar płynności.

W celu oceny skuteczności procesu zarządzania ryzykiem płynności, dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Obowiązujące limity i wartości ostrzegawcze podlegają systematycznym przeglądom, tak aby pozwalały na skuteczne monitorowanie płynności. Limity i wartości ostrzegawcze określają ramy dla tolerancji Banku w zakresie płynności i są zgodne z przyjętym przez Bank apetytem na to ryzyko. Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych.

Bank, w opracowywanych analizach płynnościowych, uwzględnia również możliwość niekorzystnej zmiany kursów walut obcych, w szczególność CHF i EUR, potencjalnie powodujące zwiększenie potrzeb płynnościowych.

Zgodnie z podpisanymi z kontrahentami aneksami zabezpieczającymi do umów ramowych (Credit Support Annex, CSA) Bank, w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych (m.in. kursów walutowych), zobowiązany jest do złożenia dodatkowych depozytów zabezpieczających; w przypadku korzystnych zmian - Bank otrzymuje dodatkowe zabezpieczenie od kontrahentów. Bank nie posiada w umowach z kontrahentami postanowień zmieniających wysokość składanego zabezpieczenia ze względu na zmianę posiadanego ratingu. Oznacza to, iż obniżenie poziomu oceny zdolności kredytowej nie wpływa na wysokość i sposób wyliczenia depozytów zabezpieczających.

Ponadto Bank posiada zatwierdzony przez Zarząd Banku Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych, który określa potencjalne źródła pogorszenia / utraty płynności, zasady postępowania i kompetencje w sytuacjach awaryjnych, mających na celu oszacowanie horyzontu przetrwania oraz możliwości i kosztów przywrócenia stanu stabilnej płynności. Plan ten, oprócz analizy scenariuszowej płynności w sytuacjach awaryjnych (której założenia są zgodne z przeprowadzanymi testami warunków skrajnych), zawiera także mierzalne i niemierzalne symptomy wyprzedzające sytuacje awaryjne, powalające na systematyczne monitorowanie źródeł powstawania sytuacji kryzysowych w zakresie płynności. Analizy scenariuszowe płynności w sytuacjach awaryjnych oraz testy warunków skrajnych obejmują trzy rodzaje scenariuszy: (1) kryzys wewnętrzny - jego

źródłem jest utrata zaufania do Banku przez uczestników rynku (tzw. „run na Bank”), zmniejszenie dostępności finansowania, zmaterializowanie się ryzyka koncentracji oraz obniżenie ratingu Banku; (2) kryzys zewnętrzny - zakłada materializację ryzyka walutowego, wzrost stóp procentowych, kryzys na rynkach finansowych i ewentualne efekty drugiej rundy oraz (3) kryzys mieszany – stanowi połączenie elementów zarówno kryzysu wewnętrznego jak i zewnętrznego. Dokonywane stress testy pozwalają na identyfikację czynników, których materializacja może generować w Banku ryzyko płynności oraz opracowanie działań koniecznych do podjęcia, w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych. Bank, zgodnie z Rekomendacją P Komisji Nadzoru Finansowego, przeprowadza analizę wrażliwości Banku na poszczególne czynniki generujące ryzyko płynności oraz testy odwrócone. Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych jest systematycznie weryfikowany i aktualizowany, tak aby gwarantował operacyjne przygotowanie Banku do uruchomienia potencjalnych działań podejmowanych w sytuacji zagrożenia płynności. Analiza scenariuszowa płynności w sytuacjach awaryjnych jest opracowywana w trybie półrocznym, a testy warunków skrajnych – w okresach miesięcznych. Wnioski z przeprowadzanych testów są uwzględniane w bieżącym zarządzaniu płynnością i ryzykiem płynności, a także w strukturze aktywów i pasywów.

Testy wykonane w I połowie 2016 roku, analogicznie jak w 2015 roku pokazują, że Bank posiada stabilną sytuację płynnościową, a posiadane aktywa płynne (nadwyżka płynności) pozwalają Bankowi na przetrwanie założonych scenariuszy w określonym horyzoncie.

Stosowane przez Bank miary i narzędzia podlegają cyklicznym przeglądom i są systematycznie aktualizowane, co służy lepszemu odwzorowaniu profilu płynności. Proces monitorowania płynności i ryzyka płynności w Banku jest wspierany przez dedykowany system informatyczny (w szczególności w zakresie generowania kontraktowej i urealnionej luki płynności).

Wyniki analizy ryzyka płynności, wraz z wynikami testów warunków skrajnych, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz - w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka.

W I połowie 2016 roku, podobnie jak w 2015 roku sytuacja płynnościowa Banku była systematycznie monitorowana i pozostawała na bezpiecznym poziomie, a rozwój akcji kredytowej – ściśle skorelowany ze źródłami pozyskania finansowania. Zgodnie ze Strategią Płynnościową Bank zwiększa udział depozytów klientów niefinansowych w finansowaniu. W dniu 11 maja 2016 roku miał miejsce wykup euroobligacji w kwocie 250 mln EUR.

6.2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych.

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego (WO), przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK). W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne, dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny powinien między innymi przyczyniać się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego, generowanego na kapitałach własnych Banku, jak również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. Z drugiej strony portfel ten powoduje zmienność kapitału z aktualizacji wyceny.

Techniki pomiaru ryzyka stopy procentowej zostały opisane w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku wraz opinią niezależnego biegłego rewidenta. W następstwie dokonanego w marcu 2016 r. przeglądu procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej w tego ryzyka uwzględnione zostały ujemne stopy procentowe.

W maju oraz czerwcu 2016 r. wygasły transakcje desygnowane do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

W celu pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank stosuje dwie miary: wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału na zmianę stóp procentowych o +/-200 p.b. (WEK) oraz wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych o +/-100 p.b. (WO). Porównanie ich wartości na 31.12.2015 r. oraz 30.06.2016 r. przedstawione zostało w poniższej tabeli.

(w tys. zł)	WEK		WO	
	-200 p.b.	+200 p.b.	-100 p.b.	+100 p.b.
30-06-2016	-75 099	-8 432	-45 932	30 497
31-12-2015*\	-65 948	-18 497	-42 048	27 495
Zmiana	-9 151	10 065	-3 884	3 002

*\ w związku z aktualizacją metodologii wyznaczania miar w marcu 2016 r. (przede wszystkim w zakresie uwzględniania ujemnych stóp procentowych) dane na 31.12.2015 r. zostały sprowadzone do porównywalności i zaprezentowane zostały wg nowej metodologii

Zarówno na 31.12.2015 r. jak i na 30.06.2016 r. powyższe miary znajdowały się w ramach limitów/wartości ostrzegawczych.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku uwzględnia się ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Na dzień 30 czerwca 2016 roku ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 75,1 mln zł (w wysokości WEK). Na dzień 31 grudnia 2015 roku przedmiotowe ryzyko również było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 52,5 mln zł (wg nowej metodologii wynosiły on 65,9 mln zł).

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja jego negatywnych skutków z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej oraz wpływ testu warunków skrajnych na portfel handlowy zmiany o ± 200 p.b., w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną, średnią oraz na datę sprawozdawczą):

(w tys. zł)	VaR 10-dniowy				Testy warunków skrajnych ± 200 p.b.
	średnia	max	min	na datę	na datę
Od 01.01.2016 do 30.06.2016	589	1108	68	210	-4 670
Od 01.01.2015 do 30.06.2015	713	2404	108	108	-5 572

Wyniki analizy stress testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w portfelu zarówno bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej oraz w księdze handlowej, wraz z wynikami przeprowadzonych testów warunków skrajnych, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz – w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku oraz dla Komitetu ds. Ryzyka.

6.2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian kursów walutowych na wynik finansowy Grupy. Ryzyko to jest generowane w Banku (w księdze handlowej) oraz w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do Departamentu Skarbu tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Głównymi pozycjami walutowymi Banku są pozycje w PLN, USD, EUR i CHF.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych w walutach obcych na rachunkach zagranicznych brokerów. Ryzyko walutowe w księdze niehandlowej implikują również pozycje związane z działalnością DM BOŚ S.A. prowadzoną w Oddziale w Republice Czeskiej, które nie stanowią pozycji zaliczonych do portfela handlowego. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD, EUR i CZK w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

W księdze handlowej ryzyko walutowe jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu pochodnymi instrumentami finansowymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie istnieje jednolity system zarządzania ryzykiem walutowym, liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A. Techniki pomiaru ryzyka walutowego opisane zostały w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku wraz opinią niezależnego biegłego rewidenta. W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. nie doszło do istotnych zmian w technikach pomiaru ryzyka walutowego

Wartość VaR dla otwartych pozycji walutowych Banku, DM BOŚ S.A. oraz dla całej Grupy w okresach rocznych, w raz z wynikami testów warunków skrajnych dla Grupy kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią, na datę):

(w tys. zł)	VaR 10-dniowy						Testy warunków skrajnych Grupy wzrost/spadek kursów walutowych o 30% na datę
	Bank			DM	Grupa		
	średnia	max	min	na datę	na datę	na datę	
Od 01.01.2016 do 30.06.2016	172	619	7	224	1 510	1 482	-8 077
Od 01.01.2015 do 30.06.2015	149	703	9	147	4 120	4 161	-29 752

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy ryzyka walutowego w księdze handlowej, wraz z wynikami testów warunków skrajnych w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka.

6.2.4. Ryzyko cen instrumentów i towarów

Ryzyko to występuje głównie w działalności DM BOŚ S.A. i wynika z wpływu zmian cen instrumentów finansowych i towarów na wartość kapitału i na wynik finansowy. Transakcje na instrumentach finansowych realizowane na rachunek DM BOŚ S.A. dotyczą działalności DM BOŚ S.A. jako animatora rynku i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty finansowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ S.A. transakcji arbitrażowych, w ramach krótkiej sprzedaży oraz w funkcji animatora emitenta. Transakcje arbitrażowe polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (głównie pomiędzy kontraktami terminowymi na indeks WIG20 oraz cenami akcji spółek wchodzących w skład tego indeksu). Transakcje arbitrażowe na kontrakty walutowe są zawierane na GPW oraz w Saxo Banku. Transakcje krótkiej sprzedaży są realizowane z wykorzystaniem pożyczonych papierów wartościowych od belgijskiego Banku KBC i zabezpieczeniu tej pożyczki przeciwstawną pozycją w instrumencie pochodnym notowanym na GPW (akcyjny kontrakt futures). Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych. W DM BOŚ S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. wykorzystanie limitu zaangażowania w transakcje arbitrażowe wynosiło 29,46%, natomiast limitu w transakcje niezabezpieczone wynosiło

71,42% (wg stanu na 30 czerwca 2015 r. wykorzystanie ww. limitów wynosiło odpowiednio: 44,04% i 64,14%). Ryzyko towarów występuje głównie w ramach działalności na pozagiełdowym rynku OTC, dla transakcji zawieranych z klientami DM BOŚ i transakcji zabezpieczających dokonywanych w SaxoBank, X-Trade Brokers DM i BGŻ BNP Paribas.

Dodatkowo w DM BOŚ S.A. istnieje hierarchiczna struktura limitów ryzyka rynkowego, składająca się z:

- 1) całkowitego limitu ryzyka rynkowego, stanowiącego limit wartości zagrożonej dla całości działalności DM BOŚ S.A. oraz limit wolumenowy wyłącznie w zakresie instrumentów rynku obrotu towarowego,
- 2) poziomu strukturalnego limitu ryzyka rynkowego, w skład którego wchodzi limit straty w ujęciu narastającym, całkowitej pozycji walutowej, limity wartości zagrożonej dla poszczególnych linii biznesowych oraz limit produktowy,
- 3) poziomu operacyjnego, do którego zaliczono limity wartości zagrożonej dla poszczególnych segmentów w ramach linii biznesowych DM BOŚ S.A., odpowiedzialnych za powstanie ryzyka rynkowego oraz limity pozycji w układzie geograficznym.

6.3. Zarządzanie kapitałem

6.3.1. Cele, polityka i procesy zarządzania kapitałem

W zakresie adekwatności kapitałowej konsolidacja Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. została przeprowadzona z uwzględnieniem zasad dotyczących konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej CRR.

W strukturze funduszy własnych Grupy dominuje kapitał podstawowy Tier I.

Fundusze własne Grupy na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku, zgodnie z obowiązującymi na te daty przepisami, przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Fundusze własne	1 772 660	1 757 308
Kapitał Tier I (fundusze podstawowe)	1 323 970	1 325 806
Kapitał Tier II (fundusze uzupełniające)	448 690	431 502

Wartość funduszy własnych została wyznaczona zgodnie z zapisami CRR, obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku.

Celem ograniczania ryzyka spadku współczynników kapitałowych Grupa monitoruje kształtowanie się skali i struktury działalności Grupy oraz czynników mogących mieć wpływ na obniżenie się poziomu funduszy własnych Grupy.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 Prawa Bankowego, Grupa utrzymuje fundusze własne na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- wartość wynikająca ze spełnienia wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku (CRR),
- oszacowana przez Grupę kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Grupa z częstotliwością kwartalną szacuje kapitał wewnętrzny na pokrycie:

- 1) ryzyk I filara:
  - dla ryzyka kredytowego w oparciu o model wewnętrzny bazujący na nieoczekiwanej stracie kredytowej i wymogi regulacyjne,
  - dla poszczególnych rodzajów ryzyka wchodzących w skład grupy ryzyka rynkowego - w oparciu o wymogi regulacyjne,
  - dla ryzyka operacyjnego - w oparciu o model wewnętrzny bazujący na uproszczonej metodzie zaawansowanego pomiaru z wykorzystaniem podejścia Loss Distribution Approach (LDA),
- 2) ryzyk II filara dla ryzyk, których poziom został oceniony jako istotny.

Poziom kapitału wewnętrznego kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kapitał wewnętrzny	1 500 844	1 463 193

6.3.2. Kalkulacja wymogu kapitałowego.

Grupa Kapitałowa Banku Ochrony Środowiska S.A. wyznacza wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku Rozporządzeniem CRR.

Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych stanowiący sumę wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych, w tym:	1 146 544	1 162 140
- wymóg z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	1 054 645	1 068 588
- wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	21 089	21 820
- wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	66 279	66 279
- wymóg z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	4 531	5 453

6.3.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, Grupa jest zobowiązana utrzymywać łączny współczynnik kapitałowy na poziomie co najmniej 8 %. Współczynnik kapitału Tier I i współczynnik kapitału podstawowego Tier I powinny wynosić odpowiednio co najmniej 6 % i 4,5 %.

Poziom współczynników kapitałowych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Łączny współczynnik kapitałowy	12,37%	12,10%
Współczynnik kapitału Tier I	9,24%	9,13%

W 2006 roku, w toku postępowania administracyjnego związanego z uzyskaniem przez NFOŚiGW zezwolenia na wykonywanie prawa głosu z akcji Banku, NFOŚiGW zobowiązał się wobec KNF do utrzymania współczynnika wypłacalności Banku (zwanego obecnie łącznym współczynnikiem kapitałowym) na poziomie co najmniej 12%. Postępowanie administracyjne, na potrzeby którego NFOŚiGW zaciągnął wobec KNF zobowiązanie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, było prowadzone w związku z odkupieniem przez NFOŚiGW akcji Banku posiadanych przez Skandinaviska Enskilda Banken. Bank uwzględnił potrzeby kapitałowe wynikające z zobowiązania nałożonego przez KNF w planach finansowych oraz strategii Banku.

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 22 października 2015 r. poinformowała banki o wprowadzeniu bufora zabezpieczającego zwiększającego wymogi dla współczynników kapitałowych o 1,25 p.p. W efekcie, od 1 stycznia 2016 r. zalecane przez Komisję minimalne wskaźniki kapitałowe wzrosły do poziomów 10,25% dla współczynnika kapitału Tier I oraz 13,25% dla łącznego współczynnika kapitałowego.

W celu spełnienia wymogu bufora zabezpieczającego obowiązującego od dnia 1 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. podjęło w dniu 15 lutego 2016 r. Uchwałę w sprawie zatwierdzenia Harmonogramu podwyższenia kapitału zakładowego Banku Ochrony Środowiska S.A. Jednocześnie, w związku z brakiem spełnienia wymogu bufora zabezpieczającego od dnia 1 stycznia 2016 r. Bank wypełnił obowiązek wynikający z art. 60 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. poz. 1513) i złożył w KNF w dniu 8 stycznia 2016 r. Plan ochrony kapitału, zakładający jego spełnienie przez Bank do końca I półrocza 2016 r.

W dniu 23 października 2015 r. Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła utrzymanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie 0,88 p.p. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, który powinien składać się z co najmniej 75% z kapitału Tier I (co odpowiada 0,66 p.p.).

Komisja zaleciła również opracowanie i przekazanie przez Bank planu działań mających na celu osiągnięcie wymaganych poziomów współczynników kapitałowych nie później niż według stanu na koniec czerwca 2016 roku z uwzględnieniem ich poziomów obowiązujących od 1 stycznia 2016 r.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Grupa nie spełniała wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zalecanych przez KNF.

W dniu 12 lipca 2016 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie, zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Banku w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii U oraz zmianę Statutu Banku w tym zakresie. Wysokość kapitału zakładowego Banku po rejestracji wynosi 628 732 450 zł. Skutkiem powyższego jest osiągnięcie przez Bank wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 października 2015 r. i dnia 23 października 2015 r.

7. Wynik z tytułu odsetek

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Kredytów i pożyczek, w tym od:	276 557	246 678
- Banków	443	1 391
- Klientów, w tym:	276 114	245 287
- korporacyjnych	160 546	118 611
- detalicznych	82 803	85 384
- finansów publicznych	32 668	41 292
- pozostałych	97	-
Instrumentów finansowych, w tym:	70 553	77 462
- dostępnych do sprzedaży	47 414	50 115
- utrzymywanych do terminu zapadalności	18 234	22 681
- przeznaczonych do obrotu	4 905	4 666
Transakcji zabezpieczających	379	1 482
Razem	347 489	325 622

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	148 757	131 975
- Banków	1 465	1 330
- Klientów, w tym:	147 292	130 645
- korporacyjnych	34 653	41 247
- detalicznych	104 329	79 065
- finansów publicznych	8 292	9 767
- funduszy ekologicznych	6	538
- pozostałych	12	28
Kredytów i pożyczek, w tym od:	1 750	3 336
- banków	276	450
- klientów	1 474	2 886
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty	161	1 614
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji	58 428	67 841
Razem	209 096	204 766

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym	20 178	23 406
Opłaty z tytułu operacji papierami wartościowymi	31 144	26 234
Prowizje od kredytów	14 094	16 985
Prowizje od gwarancji i akredytywy	2 407	3 644
Prowizje z tyt. opłat BFG	2 876	-
Opłaty związane z zarządzaniem portfela oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	186	-
Pozostałe opłaty	3	198
Razem	70 888	70 467
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty z działalności maklerskiej	9 334	8 914
Opłaty z tytułu kart płatniczych	3 073	2 704
Opłaty od rachunków bieżących	655	2 096
Opłaty z tytułu świadczonych usług przez Euronet	814	338
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	590	440
Prowizje płacone innym bankom w obrocie gotówkowym	289	256
Pozostałe opłaty	718	357
Razem	15 473	15 105

Łączna wartość przychodów z działalności powierniczej w pierwszym półroczu 2016 roku wyniosła 619 tys. zł, zaś w pierwszym półroczu 2015 roku wyniosła 520 tys. zł.

9. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, w tym:	-2	-1 554
Na należności bilansowe (dotworzenie)	-	-1 554
Na zobowiązania pozabilansowe (dotworzenie)	-2	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania pozabilansowe, w tym:	-57 792	-34 282
Na należności bilansowe (dotworzenie/rozwiązanie), w tym:	-58 742	-34 210
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-21 915	-25 243
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-36 684	-9 115
Kredyty udzielone finansom publicznym	20	148
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-163	-
Na zobowiązania pozabilansowe (rozwiązanie/dotworzenie), w tym:	950	-72
Kredyty udzielone klientom detalicznym	74	-266
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	875	193
Kredyty udzielone finansom publicznym	1	1
Razem	-57 794	-35 836

Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów na należności bilansowe:

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Wycena indywidualna	-43 649	-14 237
Wycena grupowa	-15 093	-19 973
Razem	-58 742	-34 210

10. Ogólne koszty administracyjne

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Świadczenia pracownicze	90 689	87 894
Koszty administracyjne, w tym:	78 345	82 447
- koszty rzeczowe	54 638	61 145
- podatki i opłaty	2 256	2 669
- składka i wpłaty na BFG	17 351	14 923
- składka i wpłaty na KNF	2 248	2 040
- składka na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego	65	-
- pozostałe	1 787	1 670
Amortyzacja, w tym:	22 983	27 546
- od środków trwałych	8 156	12 410
- od wartości niematerialnych	14 827	15 136
Razem	192 017	197 887

11. Podatek dochodowy

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Podatek bieżący	-1 305	-1 245
Podatek odroczony	2 841	526
Razem	1 536	-719
Zysk/Strata brutto	-13 282	3 369
Podatek dochodowy według stawki 19 %	2 523	-640
Trwałe różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania:	-1 295	-12
a) zmniejszające:	2 793	3 029
- rozwiązane odpisy aktualizujące	1 420	994
- otrzymane dywidendy	983	976
- pozostałe	390	1 059
b) zwiększające	-4 115	-3 136
- utworzone odpisy aktualizujące	-1 743	-1 138
- pozostałe	-2 372	-1 998
c) odliczenia od dochodu	27	95
- darowizny	27	95
Obciążenia podatkowe dotyczące wyniku finansowego roku bieżącego	1 228	-652
Zmiana obciążeń wyniku roku bieżącego dotycząca lat ubiegłych	308	-67
Razem obciążenia podatkowe	1 536	-719
Efektywna stawka podatkowa	12%	21%

12. Zysk/Strata przypadający na jedną akcję

(a) Podstawowy zysk/strata przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zysk/ Strata netto	-11 746	2 650
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	22 835	22 840
Podstawowy zysk/strata na akcję (wyrażony w zł, gr.)	-0,51	0,12

(b) Zysk/Strata rozwodniony przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zysk /Strata netto	-11 746	2 650
Średnia ważona liczba akcji zwykłych powiększona o średnią ważoną liczbę akcji z tytułu opcji na akcje (w tysiącach)	22 835	22 840
Rozwodniony zysk/strata na akcję (wyrażony w zł, gr.)	-0,51	0,12

13. Należności od innych banków

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 24)	48 921	36 834
Lokaty w innych bankach (środki pieniężne klientów DM BOŚ S.A.)	3 610	7 669
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom *\\	1	2 371
Należności z tytułu zabezpieczeń instrumentów pochodnych	182 365	99 141
Minus odpisy aktualizujące należności od innych banków (na należności od banku ukraińskiego)*\\	-	-2 370
Razem	234 897	143 645
Papiery dłużne zaklasyfikowane do portfela pożyczek i kredytów	15 074	15 075
Razem	249 971	158 720

*\\ Na dzień 30 czerwca 2016 r. w związku z upadłością banku ukraińskiego należności od tego banku zaprezentowano w nocie „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” w pozycji Kredyty udzielone innym klientom.

14. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Dłużne papiery wartościowe	129 433	99 470
– obligacje Skarbu Państwa	129 148	99 206
– obligacje korporacyjne	285	264
Kapitałowe papiery wartościowe	14 454	7 712
– notowane	14 407	7 665
– nienotowane	47	47
Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	143 887	107 182

15. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	3 318 046	2 017 787
Razem transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych:		
- aktywa	17 361	37 093
- zobowiązania	-51 012	-10 986

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	7 045 475	7 289 318
Razem transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej:		
- aktywa	153 399	159 108
- zobowiązania	-135 789	-140 449

Transakcje zabezpieczające instrumentami pochodnymi stopy procentowej

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	536 000	962 150
Razem transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej:		
- aktywa	-	11 557
- zobowiązania	-51 496	-37 621

Kontrakty terminowe i opcje

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	460 201	448 706
Razem kontrakty terminowe i opcje:		
- aktywa	9 359	10 748
- zobowiązania	-3 830	-856

Razem pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	11 359 722	10 717 961
Razem pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające:		
- aktywa	180 119	218 506
- zobowiązania	-242 127	-189 912

(a) Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń

Bank prowadzi politykę rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z warunkami określonymi w MSR 39. Rachunkowość zabezpieczeń jest integralnym elementem procesu zarządzania ryzykiem finansowym w BOŚ S.A. Zarządzanie ryzykiem finansowym odbywa się w ramach obowiązującego w Banku procesu zarządzania ryzykiem.

Zabezpieczanym ryzykiem jest ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. W momencie ustanowienia zabezpieczenia Bank formalnie wyznacza i dokumentuje powiązania zabezpieczające oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.

(b) Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Bank w okresie objętym zabezpieczeniem dokonuje zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych wynikającej ze zmian rynkowych stóp procentowych. Pozycję zabezpieczaną stanowią pozycje oparte o zmienną stopę procentową, instrumentem zabezpieczającym są transakcje Interest Rate Swap (IRS). Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian przepływów pieniężnych instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Celem testu prospektywnego jest sprawdzenie czy szacowane przyszłe zmiany przepływów pieniężnych z pozycji zabezpieczającej są nie większe od przyszłych zmian przepływów pieniężnych z pozycji zabezpieczanej. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę hipotetycznego derywatu, w ramach którego następuje porównanie zmiany wartości transakcji zabezpieczających oraz hipotetycznego derywatu. Testy są wykonywane z częstotliwością kwartalną.

Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny, w wielkości w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy”. Efektywna część wyceny transakcji zabezpieczających jest klasyfikowana do rachunku zysków i strat do pozycji „Przychody odsetkowe” w okresach naliczania przychodów odsetkowych od zabezpieczanych kredytów.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. W maju i czerwcu zapadły transakcje IRS w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w EUR. Na dzień 31 grudnia 2015 r. w kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 5 190 tys. zł, dotycząca efektywnej części powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Zmiana nieefektywności powiązania zabezpieczającego, wynikająca z niedopasowania w kompensowaniu zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujęta w rachunku zysków i strat w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. wyniosła -358 tys. zł. Za okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. wpływ ten był na poziomie -90,5 tys. zł.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

	30-06-2016 niebadane		31-12-2015	
	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość nominalna	wartość godziwa
Instrumenty zabezpieczające				
Interest Rate Swap (IRS) - wycena dodatnia	-	-	426 150	4 832
Interest Rate Swap (IRS) - wycena ujemna	-	-	-	-

W związku z zakończeniem stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w EUR Bank nie oczekuje wystąpienia z przepływów pieniężnych z tego tytułu. Kwoty przepływów oczekiwane wg stanu na 31.12.2015 r. zaprezentowano poniżej.

Oczekiwane terminy reklasyfikacji kwot ujętych na kapitale do rachunku wyników

30-06-2016 niebadane	do 1 roku	1-3 lat	3-5 lat
Oczekiwane kwoty netto	-	-	-

31-12-2015	do 1 roku	1-3 lat	3-5 lat
Oczekiwane kwoty netto	5 190	-	-

(c) Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej

Bank w okresie objętym zabezpieczeniem dokonuje zabezpieczenia zmienności wartości godziwej obligacji o stałym oprocentowaniu wynikającej ze zmian rynkowych stóp procentowych. Pozycję zabezpieczaną stanowi część obligacji Skarbu Państwa utrzymywana w portfelu dostępnym do sprzedaży. Instrumentem zabezpieczającym są transakcje Interest Rate Swap (IRS), w których Bank dokonuje płatności w oparciu o stałą stopę procentową, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę (6-miesięczny WIBOR). Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (tj. ryzyko zmienności stóp procentowych). Spread pomiędzy kwotowaniami obligacji skarbowych i transakcji IRS zostaje wyłączony z zabezpieczenia.

Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Test prospektywny polega na analizie miary BPV pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę bezpośredniej kompensaty, w ramach której następuje porównanie zmian wartości transakcji zabezpieczających oraz pozycji zabezpieczanej wynikających ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka. Testy wykonywane są z częstotliwością kwartalną.

Zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikająca ze zmian rynkowych stóp procentowych ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej obligacji, nie wynikające ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny. Zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Wg stanu na 30.06.2016 r. Bank posiadał dwa powiązania zabezpieczające wartość godziwą – zabezpieczenie ustanowione w lipcu 2012 r. oraz zabezpieczenie ustanowione 20.10.2015 r.

Za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30.06.2016 r. na rachunku zysków i strat zaksięgowano kwotę -1 807 tys. zł, za rok zakończony dnia 31.12.2015 r. było to -2 577 tys. zł. Kwoty te wynikają ze zmian wartości godziwej obligacji z tytułu ryzyka stopy procentowej oraz wartości godziwej transakcji IRS. Wg stanu na 30.06.2016 r. w kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota -20 677 tys. zł, wg stanu na 31.12.2015 r. było to -16 241 tys. zł. Na kwoty te składają się wpływ na kapitał obligacji z momentu ustanowienia powiązania zabezpieczającego (-11 345 tys. zł) oraz zmiany

wartości godziwej obligacji wynikające z niezabezpieczonej części ryzyka (spreadu pomiędzy kwotowaniami obligacji i transakcji IRS).

	30-06-2016 niebadane		31-12-2015	
	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość nominalna	wartość godziwa
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Interest Rate Swap (IRS) – wycena dodatnia	-	-	-	-
Interest Rate Swap (IRS) – wycena ujemna	536 000	38 749	536 000	33 455
Pozycja zabezpieczana				
Obligacje SP - wycena dodatnia	489 000	36 942	489 000	30 878
Obligacje SP - wycena ujemna	-	-	-	-
Łączny wpływ na wynik	-	-1 807	-	-2 577

16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane			31-12-2015		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 959 827	204 784	4 755 043	4 976 753	188 348	4 788 405
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	7 772 565	226 525	7 546 040	7 568 824	191 330	7 377 494
Kredyty udzielone finansom publicznym	1 986 729	139	1 986 590	2 177 808	159	2 177 649
Kredyty udzielone innym klientom	2 533	2 533	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	14 721 654	433 981	14 287 673	14 723 385	379 837	14 343 548
Pozostałe należności	11	-	11	10	-	10
Należności razem	14 721 665	433 981	14 287 684	14 723 395	379 837	14 343 558

W kredytach i pożyczkach udzielonych klientom znajdują się kredyty preferencyjne z dopłatami do odsetek od NFOŚiGW i WFOŚiGW, które w prezentowanych okresach wynoszą:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kredyty z dopłatami do odsetek	298 254	336 795

Dopłaty do odsetek w prezentowanych okresach wynosiły średnio 1,1 - 1,2 stopy redyskonta weksli.

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Kredyty udzielone pozostałym klientom	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2016	188 348	191 330	159	-	379 837
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	75 414	105 798	88	501	181 801
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-53 499	-69 114	-108	-338	-123 059
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-5 479	-1 489	-	-	-6 968
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-	-	-	-	-
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-5 316	-1 277	-	-	-6 593
Inne zwiększenia	-	-	-	2 370	2 370
Stan na koniec okresu 30-06-2016 – niebadane	204 784	226 525	139	2 533	433 981
Stan na początek okresu 01-01-2015	158 386	155 856	1 766	-	316 008
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	84 365	69 243	20	-	153 628
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-59 122	-60 128	-168	-	-119 418
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-3 520	-15 161	-1 444	-	-20 125
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-	-34	-	-	-34
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-3 260	-14 412	-2	-	-17 674
Stan na koniec okresu 30-06-2015 – niebadane	180 109	149 810	174	-	330 093

17. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	4 059 300	3 994 075
Skarbu Państwa	1 602 026	1 587 038
NBP - ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 24)	1 879 921	1 799 401
Banków	77 746	76 400
Finansów publicznych	440 597	474 026
Pomocnicze instytucje finansowe	59 010	57 210
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	69 185	78 415
- notowane	33 961	43 196
- nienotowane	35 224	35 219
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 128 485	4 072 490

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Dłużne papiery wartościowe – według zamortyzowanego kosztu:	926 006	928 048
Skarbu Państwa	926 006	928 048
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	926 006	928 048
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	5 054 491	5 000 538

18. Zobowiązania wobec klientów

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Klienci korporacyjni	4 328 902	5 209 149
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	2 191 179	1 934 741
– lokaty terminowe	2 137 723	3 274 408
Klienci detaliczni	10 829 132	8 396 643
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	2 967 158	2 707 552
– lokaty terminowe	7 861 974	5 689 091
Finanse publiczne	889 365	838 005
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	236 379	260 517
– lokaty terminowe	652 986	577 488
Fundusze ekologiczne	1 965	1 067
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 965	1 067
Pozostali klienci	60 267	66 685
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	1 354 657	1 410 914
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty	63 024	45 700
Razem	17 527 312	15 968 163

W prezentowanych okresach sprawozdawczych Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań.

19. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych

	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności /wykupu	30-06-2016 niebadane		31-12-2015	
				Wartość nominalna (w wal.)	Stan zobowiązań	Wartość nominalna (w wal.)	Stan zobowiązań
Dłużne papiery wartościowe:							
Obligacje serii J	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata	-	-	100 000	101 071
Obligacje serii M1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata	200 000	201 552	200 000	201 590
Obligacje serii N1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	5 lat	200 000	201 123	200 000	201 137
Obligacje serii N2	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	4,5 roku	200 000	200 341	200 000	200 319
Obligacje serii O1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	4,5 roku	200 000	200 532	200 000	200 560
Obligacje serii S	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata	100 000	100 979	100 000	100 991
Obligacje serii T	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata	80 000	79 985	80 000	79 972
Obligacje serii U	PLN	WIBOR 6M + marża (kupony 6-miesięczne)	4 lata	56 000	56 635	56 000	56 641
Euroobligacje	EUR	Oprocentowanie stałe (kupon roczny)	5 lat	-	-	250 000	1 106 156
Obligacje krótkoterminowe	PLN	obligacje dyskontowe	6 miesięcy, 9 miesięcy, 1 rok	-	-	70 000	69 752
Razem					1 041 147		2 318 189

20. Rezerwy

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe w tym:	3 715	4 663
- otwarte linie kredytowe	1 563	2 284
- gwarancje	2 152	2 379
Rezerwa na świadczenia pracownicze (odprawy emerytalne i rentowe)	3 967	3 998
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia w tym:	1 458	10 600
- Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	-	9 028
Razem	9 140	19 261

21. Kapitał podstawowy

(a) Zarejestrowany kapitał zakładowy

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał zakładowy wynosił 228 732 tys. zł i nie wystąpiły umorzenia i emisje akcji.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób Pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	O	zwykłe	236 700	2 367	opłacone	09-01-91	01-01-92
B	O	zwykłe	1 263 300	12 633	opłacone	11-03-92	01-01-93
C	O	zwykłe	477 600	4 776	opłacone	30-12-92	01-01-93
C	O	zwykłe	22 400	224	wkład niepieniężny	30-12-92	01-01-93
D	O	zwykłe	1 300 000	13 000	opłacone	30-12-93	01-01-94
E	O	zwykłe	647 300	6 473	opłacone	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	15 500	155	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	37 200	372	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
F	O	zwykłe	1 500 000	15 000	opłacone	30-12-94	01-01-95
G	O	zwykłe	1 260 000	12 600	opłacone	30-06-95	01-01-96
H	O	zwykłe	670 000	6 700	opłacone	30-06-95	01-01-96
I	O	zwykłe	70 000	700	opłacone	30-06-95	01-01-96
J	O	zwykłe	1 055 000	10 550	opłacone	21-06-96	01-01-96
K	O	zwykłe	945 000	9 450	opłacone	21-06-96	01-01-96
L	O	zwykłe	1 200 000	12 000	opłacone	29-11-96	01-01-96
M	O	zwykłe	2 500 000	25 000	opłacone	07-05-98	01-01-97
N	O	zwykłe	1 853 000	18 530	opłacone	13-06-07	01-01-07
O	O	zwykłe	1 320 245	13 202	wkład niepieniężny	25-06-10	01-01-10
P	O	zwykłe	6 500 000	65 000	opłacone	15-06-12	01-01-11
Liczba akcji, razem			22 873 245				
Kapitał zakładowy wg wartości nominalnej razem				228 732			
Kapitał zakładowy razem				228 732			

Wartość nominalna 10,00 zł za akcję.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych przez Bank akcji wynosiła 22 873 245. Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

W dniu 12 lipca 2016 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego BOŚ S.A. o kwotę 400 000 000 zł. Szerszy opis został zamieszczony w nocie 32.

(b) Akcje własne

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz 31 grudnia 2015 r. Bank posiadał 37 775 akcji własnych, które reprezentują 0,17 % kapitału zakładowego i 0,17 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, w tym:

- 33 095 akcji, które Bank nabył w 2012 roku w ramach działań stabilizacyjnych związanych z emisją akcji serii P. Wyżej wymienione akcje reprezentują 0,14% kapitału zakładowego Banku i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, przy czym Bank zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z tych akcji,
- 4 680 akcji, które reprezentują 0,02% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, które Bank nabył w okresie od 22 czerwca do 6 lipca 2015 roku podczas sesji giełdowych na rynku podstawowym GPW w Warszawie S.A. Akcje zostały nabyte na podstawie Uchwały 34/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOS S.A. z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie Programu odkupu akcji BOŚ S.A. w celu zaoferowania osobom zajmującym stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku. W związku z zaistnieniem okoliczności przewidzianych w Uchwale Nr 258/2011 KNF oraz Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A., Rada Nadzorcza Banku zdecydowała o nieprzyznaniu członkom Zarządu Banku wynagrodzenia zmiennego za 2014r., zaś wynagrodzenia zmienne pozostałych osób zajmujących stanowiska kierownicze nie osiągnęły progu, powyżej którego część wynagrodzenia zmiennego wymaga wypłaty w akcjach. W związku z powyższym nabyte w tym celu akcje nie zostały przekazane.

Bank, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z akcji własnych.

(c) Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku kapitał zapasowy wynosił 532 851 tys. zł.

22. Płatności na bazie akcji

(a) Program opcji menedżerskich

W 2012 r. w Grupie Kapitałowej BOŚ został uruchomiony trzyletni program motywacyjny dla kluczowych członków kadry menedżerskiej, tzw. program opcji menedżerskich („Program”), obejmujący lata: 2012, 2013 i 2014. W 2015 r. nastąpiło rozliczenie ostatniej transzy Programu – za 2014 r. W okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2016 r. Program nie był kontynuowany - Program zakończył się w 2014 r. Termin wykupu praw do objęcia akcji serii S przez posiadaczy warrantów serii B upływa z dniem 31 grudnia 2017 r.

Program został opisany w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 r., opublikowanym w dniu 21 marca 2016 r.

Program nie podlegał zmianom w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2016 r.

Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie warrantów:

Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia 2016 r.	200 000	-
Przyznane w ciągu roku	-	-
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygasłe w ciągu roku	-	-
Niezrealizowane na dzień 30 czerwca 2016 r.	200 000	-
Możliwe do realizacji na 30 czerwca 2016 r.	200 000	-

Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia 2015 r.	200 000	192 320
Przyznane w ciągu roku	-	-
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygasłe w ciągu roku	-	192 320
Niezrealizowane na dzień 30 czerwca 2015 r.	200 000	-
Możliwe do realizacji na 30 czerwca 2015 r.	200 000	-

(b) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. („polityka zmiennych wynagrodzeń”)

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego Nr 258/2011 z dn. 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku a także w zgodzie z postanowieniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. a także szczegółowe rozwiązania w tym zakresie w odpowiednim regulaminie oraz umowach o pracę zawartych z członkami Zarządu.

Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje politykę zmiennych wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu oraz opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmienne osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze.

Polityka zmiennych wynagrodzeń, obowiązująca od początku okresu sprawozdawczego, zakłada m.in.

- wypłatę co najmniej 50% ustalonego za dany rok wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii.

Przez akcje rozumie się:

- akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, przy czym co najmniej 50% każdej transzy jest wypłacane w akcjach Banku, a pozostała część w gotówce. Część odroczonej może zostać zmniejszona lub nie wypłacona w ogóle m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo Bankowe.
- ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

Maksymalny poziom wynagrodzenia zmiennego każdej z osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze nie przekracza 100% wynagrodzenia stałego. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Ochrony Środowiska S.A. może wyrazić zgodę na zwiększenie maksymalnego poziomu wynagrodzenia zmiennego w stosunku do wynagrodzenia stałego do 200%, zgodnie z procedurą przewidzianą w polskiej implementacji CRD IV w zakresie zapisów art. 94. ust.1 pkt g lit (ii) tej Dyrektywy.

W okresie sprawozdawczym wynagrodzenie zmienne za wyniki 2015 r. nie zostało jeszcze przyznane.

W okresie sprawozdawczym trzecia (z trzech) transza odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2012 r. oraz druga (z trzech) transza odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2013 r. nie zostały jeszcze przyznane.

Po okresie sprawozdawczym, tj. na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2016 r. Rada Nadzorczą BOŚ S.A. w trosce o interesy Banku, jego Klientów i Akcjonariuszy, z uwagi na objęcie Banku Programem Postępowania Naprawczego – zgodnie z art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe oraz z uwagi na fakt, że wyniki Banku osiągnięte w 2015 r. znacząco odbiegają od zatwierdzonego Planu finansowego na 2015 r., nie przyznała Członkom Zarządu BOŚ S.A. wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2015 r. oraz nie przyznała wynagrodzenia zmiennego odroczonego tytułem trzeciej transzy za 2012 r. i drugiej transzy za 2013 r.

Pozostałym osobom zajmującym stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. wynagrodzenie zmienne za wyniki 2015 r. nie zostało jeszcze przyznane.

23. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Zobowiązania warunkowe:	2 124 522	2 839 384
Finansowe, w tym:	1 765 277	2 569 605
otwarte linie kredytowe w tym:	1 735 183	2 124 410
- odwoławalne	1 422 498	1 794 721
- nieodwoławalne	312 685	329 689
otwarte akredytywy importowe	7 827	159 779
promesy udzielenia kredytu w tym:	22 267	285 416
- nieodwoławalne	22 267	285 416
Gwarancyjne, w tym:	240 569	256 744
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	24 831	34 617
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	215 738	222 127
Gwarantowanie emisji	13 035	13 035
Papiery wartościowe do otrzymania	105 641	-
Aktywa warunkowe:	1 322 156	991 558
Gwarancyjne	1 313 529	983 409
Inne	8 627	8 149
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	3 446 678	3 830 942

24. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o wysokiej płynności i terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015	30-06-2015 niebadane
Kasa, środki w Banku Centralnym	801 248	614 897	440 799
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 13)	48 921	36 834	244 799
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (nota 17)	1 879 921	1 799 401	1 349 831
Razem	2 730 090	2 451 132	2 035 429

Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu czerwcu 2016 r. wynosiła 587 013 tys. zł (w grudniu 2015 r. w kwocie 514 209 tys. zł). Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej. Zgodnie z paragrafem 12 Uchwały NBP nr 40/2015 Bank może wykorzystywać środki utrzymywane na rachunku rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych.

Objaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu, a zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w działalności operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	90 602	96 587
Wycena pochodnych instrumentów finansowych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-5 190	-4 972
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych razem	85 412	91 615

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zmiana stanu należności od innych banków	-91 251	-170 646
Zmiana stanu należności od innych banków przyjęta do środków pieniężnych	12 087	230 829
Zmiana stanu należności od innych banków razem	-79 164	60 183

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	-53 953	704 997
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych przyjęta do środków pieniężnych	80 520	-699 942
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-15 642	-20 265
Przesunięcie odsetek od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności do odsetek z działalności inwestycyjnej	18 234	22 681
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na kapitał z aktualizacji wyceny	-11 554	-31 077
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-170 794	-217 193
Zakup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	166 160	157 763
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych razem	12 971	-83 036

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego	36 140	-56 355
Odroczony podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	2 841	526
Odroczony podatek dochodowy z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	3 275	6 849
Niepieniężne zmiany z tytułu wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych	247	-291
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego razem	42 503	-49 271

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych i zobowiązań podporządkowanych razem	-1 276 234	-75 206
Zapłacone odsetki od obligacji emitowanych przez Grupę	98 480	94 276
Wpływy ze sprzedaży obligacji	-	-454 824
Niezrealizowane różnice kursowe	-63 317	-4 379
Przesunięcie odsetek od bankowych papierów wartościowych do działalności finansowej	-32 004	-44 867
Wykup obligacji emitowanych przez Grupę	1 273 075	485 000
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych i zobowiązań podporządkowanych razem	-	-

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zmiana stanu innych zobowiązań i bieżącego podatku dochodowego	-16 298	46 250
Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego	-1 305	-1 245
Zapłacony/zwrócony podatek dochodowy	1 501	9 253
Niepieniężne zmiany z tytułu rzeczowych środków trwałych	-	-650
Opcje menadżerskie	-	-878
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego razem	-16 102	52 730

25. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wycenianych do wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym:

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa na 30-06-2016 niebadane	Wartość godziwa na 30-06-2016 niebadane	Wartość bilansowa na 31-12-2015	Wartość godziwa na 31-12-2015
AKTYWA FINANSOWE				
Należności od innych banków	249 971	247 923	158 720	156 764
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	14 287 684	14 139 237	14 343 558	14 152 865
- Kredyty w złotych polskich	10 649 690	10 580 017	10 651 144	10 520 958
- Kredyty w walutach obcych	3 637 994	3 559 220	3 692 414	3 631 907
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - utrzymywane do terminu zapadalności	926 006	971 103	928 048	977 675
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	926 006	971 103	928 048	977 675
- Skarb Państwa	926 006	971 103	928 048	977 675
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Zobowiązania wobec innych banków	158 009	158 187	216 404	216 786
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	17 527 312	17 534 804	15 968 163	15 976 910
- Klientów korporacyjnych	4 328 902	4 329 177	5 209 149	5 208 611
- Klientów detalicznych	10 829 132	10 831 028	8 396 643	8 395 166
- Finansów publicznych	889 365	889 517	838 005	837 834
- Funduszy ekologicznych i pozostałych funduszy	64 989	64 989	46 767	46 767
- Międzynarodowych instytucji finansowych	1 354 657	1 359 826	1 410 914	1 421 847
- Pozostałych klientów	60 267	60 267	66 685	66 685
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 041 147	1 042 834	2 318 189	2 294 155
Zobowiązania podporządkowane	600 769	556 132	599 961	553 862

(a) Lokaty w innych bankach

Należności od innych banków obejmują lokaty międzybankowe, rachunki nostro oraz kredyty i pożyczki. Wartość godziwa lokat międzybankowych z uwagi na krótki termin realizacji (do 6 m-cy lokaty międzybankowe na stopę stałą) jest równa wartości bilansowej. Obligacje wyemitowane przez banki wyceniono według wartości godziwej z uwzględnieniem spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu o ostatnie porównywalne emisje przeprowadzone przez podobne banki.

(b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom przedstawiono po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa kredytów jest przyjmowana ich wartość wynikająca z bieżąco oszacowanych przyszłych przepływów kapitałowo-odsetkowych (oddzielnie dla walut i oddzielnie dla PLN) wyliczonych w oparciu o efektywną stopę procentową dla każdego kredytu (z wyjątkiem kredytów o nieustalonym harmonogramie lub kredytów zagrożonych dla których jako wartość godziwa przyjmowana jest wartość bilansowa) dyskontowanych średnią efektywną stopą procentową kredytów udzielonych w ostatnich dwunastu miesiącach. Dla kredytów hipotecznych uwzględniono przedpłaty. W przypadku kredytów w walutach obcych, których Bank zaprzestał udzielania została zastosowana średnia efektywna stopa procentowa odpowiadających im kredytów udzielanych w PLN, skorygowana o różnicę pomiędzy poziomami stóp w poszczególnych walutach i PLN.

(c) Zobowiązania wobec podmiotów niebankowych

Zobowiązania w bilansie wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa zobowiązań jest przyjmowana ich wartość wynikająca ze zdyskontowania kapitału oraz odsetek dla wszystkich depozytów średnią ważoną stopą procentową, która obowiązywała dla depozytów przyjętych w czerwcu 2016 r. Z uwagi na brak harmonogramów dla rachunków bieżących zostały one ujęte wg wartości bilansowej.

Zobowiązania (kapitał i odsetki) wobec międzynarodowych instytucji finansowych zostały zdyskontowane średnią efektywną stopą procentową zobowiązań zaciąganych w ciągu ostatnich 12 miesięcy (dla EUR) bądź ostatnią transakcją zawartą w danej walucie (dla PLN).

(d) Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu o emisję przeprowadzoną przez Bank w 2015 r.

(e) Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego dla obligacji w PLN wyznaczonego w oparciu o emisje przeprowadzone przez Bank w 2013 i 2015 r. dla emisji w PLN.

(f) Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania z tytułu transakcji repo zostały wykazane w wartości bilansowej. Depozyty międzybankowe, z uwagi na krótki termin zostały ujęte w wartości bilansowej, a zaciągnięte pożyczki (kapitał i odsetki) zostały zdyskontowane średnią efektywną stopą procentową zobowiązań zaciąganych w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

26. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej

Wartość godziwa zgodnie z MSSF 13 definiowana jest jako cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. ceną wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. Grupa szacując wartość godziwą uwzględnia korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. oraz na 31 grudnia 2015 r. Bank dokonywał klasyfikacji aktywów oraz zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie (poziomy) według ich metody wyceny:

- Poziom 1: metoda wyceny - mark-to-market bezpośrednio z dostępnych kwotowań instrumentów na rynku. Dotyczy to kwotowanych kapitałowych i dłużnych papierów wartościowych,
- Poziom 2: metoda wyceny – mark-to-model z parametryzacją modeli w oparciu o kwotowania z aktywnego rynku dla danego typu instrumentów lub ceny uzyskane w ramach transakcji, które zostały dokonane w terminie bliskim dacie bilansowej na normalnych zasadach rynkowych. Wartość godziwą ustala się również poprzez odwołanie się do innych, podobnych instrumentów, poprzez analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych i inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku, a w przypadku instrumentów finansowych dla których brak jest możliwości wyceny po koszcie nabycia. Dotyczy to nienotowanych bankowych papierów, bonów NBP (kwotowania oparte o stopę referencyjną), kapitałowych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe) za wyjątkiem przypadków które spełniają kryteria przynależności do Poziomu 3. Dodatkowo w portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży DM BOŚ posiada akcje jednostki gospodarczej, dla której brak jest aktywnego rynku. Z uwagi na powyższe wartość godziwa tych papierów jest oparta na modelu wyceny wypracowanym przez Spółkę, uwzględniającym porównywalne wartości dla podmiotów gospodarczych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- Poziom 3: metoda wyceny mark-to-model z parametryzacją modeli w oparciu o kwotowania z aktywnego rynku dla danego typu instrumentów oraz parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy to komunalnych papierów wartościowych (wycena dokonywana na podstawie zdyskontowanych przepływów, przy czym spready kredytowe używane do wyceny wyznaczane są w oparciu o wewnętrzne ratingi), papierów innych banków (cena ustalana jest w oparciu o marżę papierów, kwotowanych na rynku na moment ustalenia ceny, emitowanych przez odpowiednio wyselekcjonowanych emitentów), nienotowanych papierów kapitałowych oraz papierów kapitałowych charakteryzujących się niską płynnością (wyceniane są metodą zdyskontowanych przepływów). W przypadku DM BOŚ są to instrumenty finansowe nabyte z zamiarem wprowadzenia ich do obrotu regulowanego. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o analizę sytuacji finansowej spółki z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku nie odnotowano żadnych przeniesień instrumentów pomiędzy poziomami. W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku miało miejsce w DM BOŚ S.A. przeniesienie instrumentów (akcji firmy Sunex) z poziomu 3 do poziomu 1 w kwocie 1 902 tys. zł.

30-06-2016 niebadane	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	143 740	147	-	143 887
Dłużne papiery wartościowe	129 333	100	-	129 433
Kapitałowe papiery wartościowe	14 407	47	-	14 454
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	102	183 261	-	183 363
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 515 908	-	612 577	4 128 485
Dłużne papiery wartościowe	3 481 947	-	577 353	4 059 300
Kapitałowe papiery wartościowe	33 961	-	35 224	69 185
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	-	-	247 923	247 923
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	-	14 139 237	14 139 237
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - utrzymywane do terminu zapadalności	971 103	-	-	971 103
Razem	4 630 853	183 408	14 999 737	19 813 998

30-06-2016 niebadane	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	119	192 837	-	192 956
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	119	192 837	-	192 956
Zobowiązania wobec innych banków	-	-	158 187	158 187
Zobowiązania wobec klientów	-	-	17 534 804	17 534 804
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	1 042 834	1 042 834
Zobowiązania podporządkowane	-	-	556 132	556 132
Razem	119	192 837	19 291 957	19 484 913

Wyszczególnienie	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2016	642 855
Zakup	-
Sprzedaż i wykup	-31 976
Suma zysków lub strat	-
- w wynik finansowy	1 230
- w pozostałych całkowitych dochodach	468
Przeniesienia z poziomu 3	-
Stan na koniec okresu 30-06-2016 niebadane	612 577

31-12-2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	107 035	147	-	107 182
Dłużne papiery wartościowe	99 370	100	-	99 470
Kapitałowe papiery wartościowe	7 665	47	-	7 712
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	23	218 483	-	218 506
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*\	3 429 635	-	642 855	4 072 490
Dłużne papiery wartościowe	3 386 439	-	607 636	3 994 075
Kapitałowe papiery wartościowe*\	43 196	-	35 219	78 415
Należności od innych banków			156 764	156 764
Kredyty i pożyczki udzielone klientom			14 175 457	14 175 457
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - utrzymywane do terminu zapadalności	977 675			977 675
Razem	4 514 368	218 630	14 975 076	19 708 074

*\ z wyłączeniem kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według ceny nabycia

31-12-2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	251	189 661	-	189 912
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	251	189 661	-	189 912
Zobowiązania wobec innych banków	-	-	216 786	216 786
Zobowiązania wobec klientów	-	-	15 976 910	15 976 910
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 080 216	-	1 213 939	2 294 155
Zobowiązania podporządkowane	-	-	553 862	553 862
Razem	1 080 467	189 661	17 961 497	19 231 625

Wyszczególnienie	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2015	611 033
Zakup	87 952
Sprzedaż i wykup	-47 988
Suma zysków lub strat	-
- w wynik finansowy	476
- w pozostałych całkowitych dochodach	-6 706
Przeniesienia z poziomu 3	-1 912
Stan na koniec okresu 31-12-2015	642 855

27. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Zgodnie z wymogami MSSF 8, segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych. MSSF 8 definiuje segment operacyjny jako część działalności jednostki spełniający trzy kryteria:

- segment prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której może osiągać przychody i ponosić koszty,
- wyniki działalności operacyjnej segmentu są przeglądane regularnie przez osobę podejmującą w jednostce główne decyzje operacyjne,
- odrębne informacje finansowe dla segmentu są dostępne.

Poniżej przedstawiono zasady sprawozdawczości według segmentów operacyjnych za okres sześciu miesięcy zakończone dnia 30 czerwca 2016 roku i 30 czerwca 2015 roku w podziale na następujące obszary działalności:

- a) pion korporacji i finansów publicznych,
- b) pion detaliczny,
- c) działalność skarbową i inwestycyjną,
- d) działalność maklerską,
- e) pozostałe (nieulokowane w segmentach).

W ramach pionu korporacji i finansów publicznych prowadzona jest działalność obejmująca transakcje zawierane poprzez Centra Korporacyjne oraz Centralę Banku z klientami korporacyjnymi i klientami należącymi do sektora finansów publicznych. Natomiast aktywność Banku w pionie detalicznym dotyczy transakcji z klientami z grupy osób prywatnych, mikroprzedsiębiorstw oraz wspólnot mieszkaniowych.

W skład obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej wchodzi działalność na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych, instrumentów pochodnych, a także w obszarze inwestycji kapitałowych. Działalność skarbową i inwestycyjną obejmuje zarządzanie płynnością, ryzykiem walutowym i stóp procentowych Banku oraz rozliczenia z tytułu cen transferowych funduszy z innymi pionami (segmentami) biznesowymi.

W obszarze pozostałe (nieulokowane w segmentach) znajdują się pozycje rachunku zysków i strat, które nie zostały przypisane do żadnego z wymienionych w ppkt a-d obszarów działalności, w szczególności przychody i koszty związane z klientami niesklasyfikowanymi. Ponadto w obszarze tym wykazywane są składniki rachunku zysków i strat dotyczące działalności spółek zależnych: BOŚ Invest Management Sp. z o.o., MS Wind Sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości Sp. z o.o., BOŚ Capital Sp. z o.o.

Dane finansowe spółki BOŚ Eko Profit S.A. są klasyfikowane do pionu korporacji i finansów publicznych, spółki BOŚ Ekosystem sp. z o.o. do pionu detalicznego, natomiast BOS Finance AB do obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej.

Produkty pionów i obszarów działalności wymienionych w ppkt a-d powyżej zostały opisane w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w I półroczu 2016 roku” w pkt. II ppkt. 7.

Produktami obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej są instrumenty finansowe, bieżące i terminowe lokaty i depozyty międzybankowe oraz klientów ALM, kredyty od innych banków oraz kredyty udzielone bankom, dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz instrumenty pochodne.

Natomiast obszar działalności maklerskiej obejmuje głównie nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy lub własny rachunek, prowadzenie rachunków papierów wartościowych, zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie oraz oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej.

Aktywa i pasywa obszarów określonych w ppkt a-b powyżej zostały wyodrębnione w oparciu o bazę kredytową i depozytową Banku.

Wynik odsetkowy uwzględnia rozliczenia transferowe pomiędzy pionem korporacji i finansów publicznych oraz detalicznym a obszarem działalności skarbowej i inwestycyjnej. Wycena transferowa funduszy jest oparta na stawkach referencyjnych, dodatkowych stawkach finansowania oraz zmiennych stawkach transferowych, z uwzględnieniem m.in. waluty, stabilności środków i terminu, które są odnoszone do krzywej rentowności. Wycenie stawkami transferowymi podlegają wszystkie istotne pozycje aktywów i pasywów odsetkowych, jak również pozycje pozabilansowe, generujące zapotrzebowanie na płynność. Wycena przeprowadzana jest w cyklu miesięcznym i bazuje na średniej (ze stanów dziennych) poszczególnych transakcji odsetkowych przypisanych do danego pionu odrębnie dla każdej waluty.

Od początku 2016 r. obowiązują w Banku znowelizowane zasady ustalania stawek i rozliczania wewnętrznych cen transferowych. Wprowadzone zmiany dotyczyły głównie: poszerzenia katalogu pozycji objętych cenami transferowymi, alokacji kosztów i korzyści z różnych rodzajów ryzyka płynności oraz zróżnicowania stawek transferowych w zależności od terminu transakcji.

Wyniki działalności segmentów operacyjnych za pierwsze półrocze poprzedniego roku zostały doprowadzone do porównywalności.

I. Wynik na działalności operacyjnej pionu korporacji i finansów publicznych oraz pionu detalicznego jest wynikiem z działalności bankowej tych pionów, pomniejszonym o wartość kosztów administracyjnych przypisanych bezpośrednio do transakcji lub jednostek danego pionu, jak również kosztów alokowanych oraz odpisów z tytułu utraty wartości. Wynik finansowy uwzględnia także rozliczenia wzajemne z tytułu obsługi klientów pionu korporacji i finansów publicznych przez oddziały Banku (przypisane do pionu detalicznego).

Na wynik z działalności finansowej ww. pionów składają się m.in.

- 1. Wynik z tytułu odsetek**, tj. suma różnicy pomiędzy przychodami odsetkowymi od kredytów i obligacji komunalnych klientów, a kosztami za otrzymane fundusze od ALM (działalność skarbową i inwestycyjną) oraz przychodów z transferu funduszy do ALM pomniejszonych o koszty odsetkowe zapłacone klientom Banku.
- 2. Wynik z tytułu prowizji**, tj. różnica przychodów z opłat i prowizji oraz kosztów przypisanych do danej transakcji oraz alokowanych do obszaru działalności. Wynik uwzględnia przychody i koszty rozliczane jednorazowo oraz rozliczane w czasie metodą liniową, natomiast przychody i koszty rozliczane przy transakcji wg. efektywnej stopy procentowej odnoszone są do wyniku z tytułu odsetek.
- 3. Wynik z pozycji wymiany**, tj. dochody z negocjowanych transakcji wymiany walut (terminowych i SPOT) oraz dochody z wymiany walut według tabeli kursowej Banku. Pozycja uwzględnia wynik z transakcji instrumentami pochodnymi.
- 4. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości**, tj. wynik z tytułu zmiany wartości odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i obligacji komunalnych przypisanych do danego obszaru działalności. Wynik uwzględnia zmiany z tytułu wahań kursowych portfela kredytów walutowych objętych utratą wartości.

II. Wynik finansowy obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej stanowi sumę wyników z obszaru działalności skarbowej oraz obszaru inwestycji kapitałowych Banku, na które składają się m.in.:

- 1. Wynik odsetkowy** – wyliczany jako suma wyniku odsetkowego z tytułu transakcji z klientami zewnętrznymi oraz wyniku rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy z innymi segmentami. Przychody i koszty odsetkowe zewnętrzne dotyczą transakcji na rynku międzybankowym (lokaty i kredyty), jak również nabywanych oraz emitowanych dłużnych papierów wartościowych. Wynik rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy jest różnicą pomiędzy przychodami z tytułu finansowania aktywów innych segmentów, a kosztami transferowymi za środki depozytowe otrzymane od innych segmentów.
- 2. Wynik z pozycji wymiany**, uwzględnia wynik ze spekulacyjnych transakcji wymiany walut, rewaluację pozycji zabezpieczających rezerwy na kredyty walutowe oraz zmiany wyceny pozycji

zabezpieczających aktywne walutowe transakcji terminowe. Pozycja uwzględnia wynik z pozycji wymiany nie przypisany innym segmentom.

3. **Wynik na rachunkowości zabezpieczeń**, uwzględnia wynik z transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wartość godziwą.
4. **Wynik na działalności handlowej**, wynik z działalności ewidencjonowanej w Księdze Handlowej oraz z operacji instrumentami finansowymi, w tym typu FX SWAP.
5. **Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych** - wynik dotyczy akcji, udziałów i dłużnych papierów wartościowych oraz wyceny instrumentów finansowych.
6. **Przychody z tytułu dywidend.**
7. **Różnica wartości odpisów z tytułu utraty wartości**, wynik dotyczy akcji i udziałów oraz zaangażowań wobec instytucji finansowych przypisanych do obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej.

Poniżej przedstawiono skonsolidowane wyniki finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończone dnia 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku przypadające na przyjęte segmenty.

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki śródrocznego skonsolidowanego rachunku zysków i strat za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 - niebadane	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA	DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKA	POZOSTAŁE (NIEULOKOWANE W SEGMENTACH)	GRUPA
I.	Wynik z tytułu odsetek	85 960	44 812	4 937	2 200	484	138 393
1.	Przychody z tytułu odsetek	258 733	206 239	-94 165	3 201	1 143	375 151
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	200 645	82 833	63 088	369	554	347 489
	- sprzedaż innym segmentom	58 088	123 406	-157 253	2 832	589	27 662
2.	Koszty z tytułu odsetek	-172 773	-161 427	99 102	-1 001	-659	-236 758
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-39 058	-103 931	-65 751	-356	-	-209 096
	- sprzedaż innym segmentom	-133 715	-57 496	164 853	-645	-659	-27 662
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	22 181	11 526	-55	21 996	-233	55 415
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 082	92	-	5 174
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	-	9 959	10 850	-	20 809
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	1 128	-	-	1 128
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	-	-	893	3 499	-	4 392
VII.	Wynik z pozycji wymiany	9 065	2 059	177	274	-	11 575
VIII.	Wynik na działalności bankowej	117 206	58 397	22 121	38 911	251	236 886
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	92	-542	-	570	-477	-357
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-35 789	-21 880	-126	-	1	-57 794
XI.	Wynik na działalności finansowej	81 509	35 975	21 995	39 481	-225	178 735
1.	Koszty bezpośrednie	-17 694	-23 291	-3 322	-26 075	-782	-71 164
	Wynik po kosztach bezpośrednich	63 815	12 684	18 673	13 406	-1 007	107 571
2.	Koszty pośrednie i usługi wzajemne	-29 759	-38 441	-5 999	-	-	-74 199
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	34 056	-25 757	12 674	13 406	-1 007	33 372
3.	Amortyzacja	-8 127	-9 268	-1 179	-3 283	-1 126	-22 983
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF)	-10 313	-9 907	-80	-3 214	-157	-23 671
XII.	Wynik finansowy brutto	15 616	-44 932	11 415	6 909	-2 290	-13 282
XIII.	Obciążenia podatkowe	-4 743	11 401	-5 128	-1 043	1 049	1 536
XIV.	Wynik finansowy netto	10 873	-33 531	6 287	5 866	-1 241	-11 746
	Aktywa segmentu	9 949 954	4 753 732	6 104 456	196 927	141 808	21 146 877
	w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz należności od innych banków	9 532 617	4 752 866	237 939	14 233	-	14 537 655
	Zobowiązania segmentu	4 756 509	10 443 722	4 868 800	964 450	113 396	21 146 877
	w tym zobowiązania wobec klientów oraz banków	4 755 985	10 440 387	1 575 690	852 992	60 267	17 685 321
	Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne	3 513	4 329	565	2 070	2	10 479

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki śródrocznego skonsolidowanego rachunku zysków i strat za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 - niebadane	PIION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PIION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA	DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKA	POZOSTAŁE (NIEUŁOKOWANE W SEGMENTACH)	GRUPA
I.	Wynik z tytułu odsetek	66 364	35 645	16 749	2 251	-153	120 856
1.	Przychody z tytułu odsetek	222 006	175 101	-41 658	3 154	599	359 202
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	168 644	84 925	71 243	810	-	325 622
	- sprzedaż innym segmentom	53 362	90 176	-112 901	2 344	599	33 580
2.	Koszty z tytułu odsetek	-155 642	-139 456	58 407	-903	-752	-238 346
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-37 545	-78 613	-88 147	-461	-	-204 766
	- sprzedaż innym segmentom	-118 097	-60 843	146 554	-442	-752	-33 580
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	25 701	12 439	-66	17 518	-230	55 362
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	5 122	15	-	5 137
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	-	-2 144	1 601	-	-543
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	1 386	-	-	1 386
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	-	-	10 079	297	-	10 376
VII.	Wynik z pozycji wymiany	18 694	2 161	13 798	474	-	35 127
VIII.	Wynik na działalności bankowej	110 759	50 245	44 924	22 156	-383	227 701
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-128	736	-	-168	8 951	9 391
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-9 284	-25 513	-1 038	-	-1	-35 836
XI.	Wynik na działalności finansowej	101 347	25 468	43 886	21 988	8 567	201 256
1.	Koszty bezpośrednie	-18 851	-24 716	-3 084	-24 602	-1 206	-72 459
	Wynik po kosztach bezpośrednich	82 496	752	40 802	-2 614	7 361	128 797
2.	Koszty pośrednie i usługi wzajemne	-30 835	-39 915	-5 828	0	-1	-76 579
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	51 661	-39 163	34 974	-2 614	7 360	52 218
3.	Amortyzacja	-9 749	-11 689	-1 407	-3 146	-1 555	-27 546
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF)	-9 158	-8 396	-136	-2 997	-616	-21 303
XII.	Wynik finansowy brutto	32 754	-59 248	33 431	-8 757	5 189	3 369
XIII.	Obciążenia podatkowe	-2 476	2 953	-2 673	1 532	-55	-719
XIV.	Wynik finansowy netto	30 278	-56 295	30 758	-7 225	5 134	2 650
Aktywa segmentu		8 944 468	4 716 831	5 773 808	313 857	135 159	19 884 123
w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz należności od innych banków		8 486 249	4 715 864	446 334	76 103	22	13 724 572
Zobowiązania segmentu		5 699 194	6 986 570	6 462 165	605 073	131 121	19 884 123
w tym zobowiązania wobec klientów oraz banków		5 696 094	6 986 053	1 594 633	469 870	52 213	14 798 863
Nakłady na aktywa trwale i wartości niematerialne		1 749	2 165	268	1 068	-	5 250

28. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. pełnił rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Ekosystem sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji, BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. Spółka Komandytowo Akcyjna) oraz jednostką zależną w sposób pośredni (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o. Jednostką dominującą wobec BOŚ S.A. był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), jednostka powiązana ze Skarbem Państwa.

Za podmioty powiązane uznaje się również kluczowy personel kierowniczy.

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi nie odbiegają od warunków rynkowych.

Bank zawiera transakcje z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa – głównie z jednostkami sektora finansów publicznych.

(a) Opis transakcji z głównym akcjonariuszem Banku – NFOŚiGW

Na dzień 30 czerwca 2016 roku wartość środków powierzonych na kredyty przez NFOŚiGW wynosiła 207 tys. zł, a na koniec 2015 roku wartość tychże środków wynosiła 247 tys. zł.

NFOŚiGW udzielał dopłat do odsetek dla klientów, które wynosiły za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 roku 792 tys. zł. Za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2015 roku odsetki te wynosiły 1 076 tys. zł.

Transakcje z NFOŚiGW zostały przeprowadzone na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

(b) Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzone transakcje z członkami organu zarządzającego i kluczowym personelem kierowniczym obejmują przede wszystkim kredyty i depozyty. Salda poszczególnych pozycji bilansu na dzień 30 czerwca 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku oraz koszty i przychody za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku oraz 30 czerwca 2015 roku zaprezentowano poniżej:

Kluczowy personel kierowniczy

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Stan kredytów	12	10
Udzielone zobowiązania z tytułu linii kredytowych	33	25
Stan depozytów	764	1 133

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Koszty odsetek od depozytów	12	17

Kluczowy personel kierowniczy korzysta z kredytów i depozytów na warunkach ogólnych oferty Banku.

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Wartość instrumentów finansowych na rachunkach inwestycyjnych	627	151

(c) Świadczenia kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zarząd Banku		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze *\	1 487	2 044
- długoterminowe świadczenia pracownicze **\	-	245
- świadczenia po okresie zatrudnienia	326	70
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	678	-
Razem	2 491	2 359
Rada Nadzorcza Banku		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	564	703
Razem	564	703
Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych, w tym:		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	13	33

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych, w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze

13

33

13

33

*\ Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenie za czas choroby, koszty polis ubezpieczeniowych, zwrot składek ZUS, ekwiwalent za urlop, koszty opieki medycznej, koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych,

**\ W pozycji „długoterminowe świadczenia pracownicze” ujęto rezerwy na długoterminowy program opcji menedżerskich oraz na odroczone wypłaty premii.

29. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

W I półroczu 2016 r. nie wystąpiły zdarzenia, które były nietypowe i miały znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych.

W 2015 roku Narodowy Bank Szwajcarii (SNB) podjął nieoczekiwaną przez rynki finansowe decyzję o zaprzestaniu obrony kursu EUR/CHF na poziomie 1,2. Na skutek decyzji SNB nastąpił gwałtowny wzrost kursu franka szwajcarskiego w stosunku do innych walut. Bezpośrednim efektem tego zdarzenia była konieczność złożenia przez Bank u swoich kontrahentów dodatkowych depozytów zabezpieczających - nie miało to istotnego wpływu na płynność Banku oraz możliwości rozliczenia z kontrahentami. Zdarzenie to miało istotny wpływ na działalność Domu Maklerskiego BOŚ S.A. W związku z niesymetrycznością depozytów zabezpieczających pomiędzy transakcjami klientów, a transakcjami zabezpieczającymi z dostawcą płynności oraz brakiem możliwości zamknięcia pozycji zabezpieczających, Dom Maklerski BOŚ S.A. poniósł na tych transakcjach stratę netto w wysokości 11 340 tys. zł. Powyższe zdarzenie nie miało wpływu na stabilność prowadzonej przez Dom Maklerski BOŚ S.A. działalności.

30. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W pierwszym półroczu 2016 roku nie wystąpiły zmiany założeń będących podstawą do wyliczeń wartości szacunkowych kwot podawanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego oraz poprzednich latach obrotowych poza kwestią opisaną w nocie 5.

31. Wypłacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Bank w I półroczu 2016 r. nie wypłacał dywidendy.

W 2015 roku dywidenda za rok 2014 nie była wypłacona.

32. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2016 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym

W dniu 12 lipca 2016 r. (raport bieżący nr 43/2016) Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego BOŚ S.A. o kwotę 400 000 000 zł w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii U oraz zmianę Statutu Spółki w tym zakresie. W wyniku rejestracji podwyższenia kapitału zmianie uległ skład akcjonariatu: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) posiada 52,41% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu. Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych posiada 9,54% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu. Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych posiada 6,80% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu.

33. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2016 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności

W I półroczu 2016 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. nie dokonywał zakupu ani sprzedaży akcji i udziałów w spółkach kapitałowych.

W I półroczu 2016 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. podjął decyzję o likwidacji spółki BOŚ Nieruchomości spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z uwagi na wykonanie zadania dla którego została zawieszona.

W I półroczu 2016 r. Bank dla zachowania wymogów regulacyjnych prawa szwedzkiego dokonał wpłaty na kapitał zapasowy spółki BOS Finance AB tytułem bezwarunkowego wkładu akcjonariusza (ang. unconditional shareholders contribution), przez co zwiększył swoje zaangażowanie kapitałowe w Spółkę. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 30 czerwca 2016 r. nie zmienił się i wynosił 100%.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
17.08.2016 r.	Stanisław Kluza	Wiceprezes Zarządu – pełniący obowiązki Prezesa Zarządu	.....
17.08.2016 r.	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu	.....
17.08.2016 r.	Anna Milewska	Wiceprezes Zarządu	.....
17.08.2016 r.	Paweł Pitera	Wiceprezes Zarządu	.....

II. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Banku

Śródroczny rachunek zysków i strat Banku

Działalność kontynuowana	Nota	2 kwartał okres od 01-04-2016 do 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	171 272	346 923	157 908	324 074
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	-104 515	-211 495	-97 970	-205 714
Wynik z tytułu odsetek		66 757	135 428	59 938	118 360
Przychody z tytułu opłat i prowizji	8	22 090	42 288	22 667	44 504
Koszty z tytułu opłat i prowizji	8	-3 082	-6 135	-2 825	-6 161
Wynik z tytułu opłat i prowizji		19 008	36 153	19 842	38 343
Przychody z tytułu dywidend	9	13 082	13 082	5 122	13 622
Wynik na działalności handlowej		2 649	10 338	-7 092	-3 123
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych		641	641	75	10 079
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		828	1 128	518	1 386
Wynik z pozycji wymiany		8 368	11 305	22 818	34 652
Pozostałe przychody operacyjne		913	2 168	2 942	3 780
Pozostałe koszty operacyjne		-2 590	-5 313	-4 325	-6 673
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	10	-36 292	-57 794	-21 533	-35 836
Ogólne koszty administracyjne		-67 498	-155 758	-83 044	-161 402
Wynik na działalności operacyjnej		5 866	-8 622	-4 739	13 188
Zysk/ Strata brutto		5 866	-8 622	-4 739	13 188
Obciążenia podatkowe		2 224	2 223	1 496	-862
- część bieżąca		-	-	1	-66
- część odroczone		2 224	2 223	1 495	-796
Zysk/Strata netto		8 090	-6 399	-3 243	12 326
Zysk/Strata na akcję Banku w trakcie okresu (w zł)			-6 399		12 326
- podstawowy	11		-0,28		0,54
- rozwodniony	11		-0,28		0,54

Działalność zaniechana w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2016 roku oraz w roku 2015 nie wystąpiła.

Noty przedstawione na stronach od 82 do 102 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku

Wyszczególnienie	2 kwartał okres od 01-04-2016 do 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2016 niebadane	2 kwartał okres od 01-04-2015 do 30-06-2015 niebadane	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2015 niebadane
Zysk\Strata netto	8 090	-6 399	-3 243	12 326
Składniki przenoszone do rachunku zysków i strat	-3 339	-7 126	-35 613	-30 805
Strata z tyt. wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-1 763	-3 608	-41 742	-33 059
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	-2 359	-5 190	-2 225	-4 972
Podatek odroczony	783	1 672	8 354	7 226
Składniki nie przenoszone do rachunku zysków i strat	-	-	-	-
Całkowity dochód ogółem	4 751	-13 525	-38 856	-18 479

Noty przedstawione na stronach od 82 do 102 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku

AKTYWA	Nota	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kasa, środki w Banku Centralnym		801 226	614 889
Należności od innych banków		237 560	139 221
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		129 148	99 206
Pochodne instrumenty finansowe		173 722	199 325
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	11 557
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12	14 348 491	14 387 832
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:		5 043 310	4 980 122
- dostępne do sprzedaży		4 117 304	4 052 074
- utrzymywane do terminu zapadalności		926 006	928 048
Inwestycje w jednostkach zależnych		88 393	88 298
Wartości niematerialne		127 429	137 952
Rzeczowe aktywa trwałe		32 212	32 080
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		48 296	48 158
- bieżące		-	3 757
- odroczone		48 296	44 401
Inne aktywa		38 757	47 191
Aktywa razem		21 068 544	20 785 831

ZOBOWIĄZANIA	Nota	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków		158 014	216 409
Pochodne instrumenty finansowe		186 640	151 343
Pochodne instrumenty zabezpieczające		51 496	37 621
Zobowiązania wobec klientów		17 548 800	15 970 056
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych		1 041 102	2 318 132
Zobowiązania podporządkowane		600 769	599 961
Rezerwy	13	8 800	17 851
Pozostałe zobowiązania		57 434	45 444
Zobowiązania razem		19 653 055	19 356 817

KAPITAŁ WŁASNY	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kapitał podstawowy:	759 619	759 619
- Kapitał zakładowy	228 732	228 732
- Akcje własne	-1 294	-1 294
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	532 181	532 181
Kapitał z aktualizacji wyceny	-17 064	-9 938
Zyski zatrzymane	672 934	679 333
Kapitał własny razem	1 415 489	1 429 014
Kapitał własny i zobowiązania razem	21 068 544	20 785 831

Noty przedstawione na stronach od 82 do 102 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku

	Kapitał podstawowy				Zyski zatrzymane			Razem kapitał własny
	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy	
Stan na 01-01-2016 r.	228 732	-1 294	532 181	-9 938	676 156	48 302	-45 125	1 429 014
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-6 399	-6 399
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-7 126	-	-	-	-7 126
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	-7 126	-	-	-6 399	-13 525
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	-45 125	-	45 125	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-45 125	-	45 125	-
Stan na 30-06-2016 r. - niebadane	228 732	-1 294	532 181	-17 064	631 031	48 302	-6 399	1 415 489
Stan na 01-01-2015 r.	228 732	-1 162	532 181	27 184	618 641	48 302	52 585	1 506 463
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	12 326	12 326
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-30 805	-	-	-	-30 805
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	-30 805	-	-	12 326	-18 479
Nabycie akcji własnych	-	-98	-	-	-	-	-	-98
Opcje menadżerskie (Nota 14)	-	-	-	-	-878	-	-	-878
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	58 393	-	-58 393	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	60 828	-	-60 828	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-2 435	-	2 435	-
Stan na 30-06-2015 r. - niebadane	228 732	-1 260	532 181	-3 621	676 156	48 302	6 518	1 487 008

Noty przedstawione na stronach od 82 do 102 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Śródroczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych Banku

Metoda pośrednia	Za okres 6 miesięcy zakończony	
	30-06-2016 niebadane	30-06-2015 niebadane
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk/Strata brutto	-8 622	13 188
Korekty razem:	1 646 116	-395 640
Amortyzacja	18 612	22 422
Odsetki z działalności inwestycyjnej	-18 234	-22 681
Odsetki z działalności finansowej	32 016	44 879
Zrealizowane i niezrealizowane różnice kursowe z działalności finansowej	63 055	4 691
Dywidendy otrzymane,	-13 082	-13 622
w tym dywidendy od jednostek zależnych	-8 000	-8 500
Dywidendy otrzymane od akcji w portfelu papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	5 082	5 122
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	-29 942	-15 032
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	81 142	86 128
Zmiana stanu należności od innych banków	-83 222	49 288
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	39 341	-737 171
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	11 682	-83 052
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-50
Zmiana stanu pozostałych aktywów	16 378	170
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i Banku Centralnego	-58 395	10 974
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	1 578 744	225 472
Zmiany stanu rezerw	-9 051	-143
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-
Zmiana stanu innych zobowiązań	11 990	32 679
Zapłacony podatek dochodowy	-	-5 714
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 637 494	-382 452
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Wpływy	190 436	245 958
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	170 794	217 193
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	15 642	20 265
Dywidendy otrzymane	4 000	8 500
Wydatki	-174 648	-161 917
Nabycie akcji w jednostce zależnej	-80	-7
Nabycie wartości niematerialnych	-3 091	-2 686
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-5 317	-1 461
Nabycie papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-166 160	-157 763
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	15 788	84 041

Metoda pośrednia	Za okres 6 miesięcy zakończony	
	30-06-2016 niebadane	30-06-2015 niebadane
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy	-	454 824
Wpływy z obligacji emitowanych przez Bank	-	454 824
Wydatki	-1 371 308	-579 680
Nabycie akcji własnych	-	-98
Wykup obligacji emitowanych przez Bank	-1 273 075	-485 000
Odsetki zapłacone od obligacji emitowanych przez Bank w tym:	-98 233	-94 582
- obligacji podporządkowanych	-13 252	-13 849
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-1 371 308	-124 856
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM	281 974	-423 267
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	281 974	-423 267
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	2 439 294	2 455 124
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU w tym:	2 721 268	2 031 857
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	587 013	500 165

Noty przedstawione na stronach od 82 do 102 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa do śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku

1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.

Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A., w tym o zmianach w składzie Zarządu Banku zostały opisane w nocie 1 do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku.

2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku zostało w dniu 17 sierpnia 2016 roku zatwierdzone przez Zarząd Banku do publikacji w dniu 18 sierpnia 2016 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe publikowane jest łącznie ze skonsolidowanym śródrocznym skróconym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku.

3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. (Bank, BOŚ S.A.) obejmuje:

- śródroczny rachunek zysków i strat Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku, a także dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku, dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku oraz dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku i dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku – które nie były przedmiotem przeglądu ani badania przez biegłego rewidenta,
- śródroczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2015 roku,
- śródroczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku oraz za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku,
- śródroczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych Banku za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku oraz dane porównawcze za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku,
- dodatkowe noty objaśniające.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez UE („MSR 34”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Bank działalność, w zakresie stosowanych przez Bank zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które zostały wydane przez RMSR, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Niniejsze śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Ze względu na powstanie straty bilansowej w 2015 r. oraz w związku wymaganiami określonymi w art. 142 Prawa bankowego, w dniu 30 marca 2016 r., Bank przekazał do Komisji Nadzoru Finansowego, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Program Postępowania Naprawczego BOŚ S.A.

Ponadto, Bank opracował Ramową Strategią działania BOŚ na lata 2016-2020, przy zachowaniu spójności z wyżej wymienionym Programem pod względem założeń, kierunków i planowanych do osiągnięcia celów. Główne założenia Strategii zostały przekazane do publicznej wiadomości w formie raportu bieżącego w dniu 20 kwietnia 2016 r., przed podjęciem decyzji przez Akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu o podwyższeniu kapitału Banku.

W Strategii Banku zostały określone następujące nadrzędne cele:

- osiągnięcie rentowności Banku powyżej średniej rynkowej,
- pełnienie przez Bank funkcji sprawnego kanału transmisji środków przeznaczonych na inwestycje w ochronę środowiska i zrównoważony rozwój w Polsce.

Założenia ujęte w Strategii obejmują osiągnięcie w horyzoncie 2020 r. celów biznesowych, którymi są:

- wskaźnik rentowności aktywów (ROA) na poziomie ok. 0,7%,
- wskaźnik rentowności kapitałów własnych (ROE) na poziomie powyżej 7%,
- wskaźnika kosztów do przychodów netto z działalności operacyjnej (C/I) na poziomie ok. 51% przy czym wartości wskaźników nie uwzględniają podatku bankowego.

Osiągnięcie nadrzędnych celów strategicznych odbędzie się poprzez realizację założonych kierunków strategicznych bazujących na istniejących i rozwijanych przewagach konkurencyjnych Banku. Realizowana Strategia opiera się na 4 podstawowych kierunkach:

- budowa efektywnej i nowoczesnej bankowości detalicznej,
- wzrost rentowności i efektywności bankowości korporacyjnej,
- aktywne, efektywne wsparcie klientów zewnętrznych i wewnętrznych adekwatnie do potrzeb,
- budowanie kultury wysokich wyników i jakości, opartej o wartości Banku.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank nie spełniał wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zalecanych przez KNF przedstawionych w punkcie 6.3.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

W dniu 27 kwietnia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie: podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii U w trybie subskrypcji prywatnej, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru wszystkich akcji serii U, dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie akcji serii U oraz praw do akcji serii U do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz zmiany Statutu Banku. Wartość przeprowadzonej przez Bank emisji nowych akcji wyniosła 400 000 000 zł. Rejestracja przez sąd podwyższenia kapitału miała miejsce w dniu 12 lipca 2016 r.

Skutkiem powyższego jest osiągnięcie przez Bank wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 października 2015 r. i dnia 23 października 2015 r.

W związku z uwagami przekazanymi przez KNF w pismach z dnia 24 maja 2016 r. oraz 25 lipca 2016 r. prace nad Programem Postępowania Naprawczego BOŚ S.A. są kontynuowane.

Biorąc pod uwagę opisane czynniki, na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczenia dotychczasowej działalności.

Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku.

Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w nocy 3 do Roczno Sprawozdania Finansowego Banku Ochrony Środowiska S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Banku za 2015 rok.

4. Dane porównawcze

Bank wprowadził zmianę prezentacyjną do uprzednio publikowanych sprawozdań finansowych na dzień 31 grudnia 2015 roku (tabela poniżej).

Pozycja w rocznym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku	Tytuł	31-12-2015 dane opublikowane	31-12-2015 dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	zmiana prezentacji		216 409
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		5	
Zobowiązania wobec innych banków		216 404	

5. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

Na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku Bank nie dokonał korekt w uprzednio publikowanych sprawozdaniach finansowych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku.

6. Zarządzanie kapitałem

6.1. Cele, polityka i procesy zarządzania kapitałem

W strukturze funduszy własnych Banku dominuje kapitał podstawowy Tier I.

Fundusze własne Banku na dzień 30 czerwca 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku, zgodnie z obowiązującymi na te daty przepisami, przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Fundusze własne	1 735 567	1 713 195
Kapitał Tier I (fundusze podstawowe)	1 292 181	1 287 994
Kapitał Tier II (fundusze uzupełniające)	443 386	425 201

Wartość funduszy własnych została wyznaczona zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej CRR, obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku.

Celem ograniczania ryzyka spadku współczynników kapitałowych Bank monitoruje kształtowanie się skali i struktury działalności Banku oraz czynników mogących mieć wpływ na obniżenie się poziomu funduszy własnych Banku.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 Prawa Bankowego, Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- wartość wynikająca ze spełnienia wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 92 Rozporządzenia CRR,
- oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Bank z częstotliwością kwartalną szacuje kapitał wewnętrzny na pokrycie:

- 1) ryzyk I filara:
  - dla ryzyka kredytowego w oparciu o model wewnętrzny bazujący na nieoczekiwanej stracie kredytowej i wymogi regulacyjne,
  - dla poszczególnych rodzajów ryzyka wchodzących w skład grupy ryzyka rynkowego - w oparciu o wymogi regulacyjne,
  - dla ryzyka operacyjnego - w oparciu o model wewnętrzny bazujący na uproszczonej metodzie zaawansowanego pomiaru z wykorzystaniem podejścia Loss Distribution Approach (LDA),
- 2) ryzyk II filara dla ryzyk, których poziom został oceniony jako istotny.

Poziom kapitału wewnętrznego kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Kapitał wewnętrzny	1 486 040	1 441 361

6.2. Kalkulacja wymogu kapitałowego.

Bank Ochrony Środowiska S.A. wyznacza wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku Rozporządzeniem CRR.

Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych stanowiący sumę wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych, w tym:	1 121 687	1 129 849
- wymóg z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	1 057 504	1 062 666
- wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	4 266	6 336
- wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	55 404	55 404
- wymóg z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	4 513	5 443

6.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, Bank jest zobowiązany utrzymywać łączny współczynnik kapitałowy na poziomie co najmniej 8 %. Współczynnik kapitału Tier I i współczynnik kapitału podstawowego Tier I powinny wynosić odpowiednio co najmniej 6 % i 4,5 %.

Poziom współczynników kapitałowych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Łączny współczynnik kapitałowy	12,38%	12,13%
Współczynnik kapitału Tier I	9,22%	9,12%

W 2006 roku, w toku postępowania administracyjnego związanego z uzyskaniem przez NFOŚiGW zezwolenia na wykonywanie prawa głosu z akcji Banku, NFOŚiGW zobowiązał się wobec KNF do utrzymania współczynnika wypłacalności Banku (zwanego obecnie łącznym współczynnikiem kapitałowym) na poziomie co najmniej 12%. Postępowanie administracyjne, na potrzeby którego NFOŚiGW zaciągnął wobec KNF zobowiązanie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, było prowadzone w związku z odkupieniem przez NFOŚiGW akcji Banku posiadanych przez Skandinaviska Enskilda Banken. Bank uwzględnił potrzeby kapitałowe wynikające z zobowiązania nałożonego przez KNF w planach finansowych oraz strategii Banku.

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 22 października 2015 r. poinformowała banki o wprowadzeniu bufora zabezpieczającego zwiększającego wymogi dla współczynników kapitałowych o 1,25 p.p. W efekcie, od 1 stycznia 2016 r. zalecane przez Komisję minimalne wskaźniki kapitałowe wzrosły do poziomów 10,25% dla współczynnika kapitał Tier I oraz 13,25% dla łącznego współczynnika kapitałowego.

W celu spełnienia wymogu bufora zabezpieczającego obowiązującego od dnia 1 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. podjęło w dniu 15 lutego 2016 r. Uchwałę w sprawie zatwierdzenia Harmonogramu podwyższenia kapitału zakładowego Banku Ochrony Środowiska S.A. Jednocześnie, w związku z brakiem spełnienia wymogu bufora zabezpieczającego od dnia 1 stycznia 2016 r. Bank wypełnił obowiązek wynikający z art. 60 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. poz. 1513) i złożył w KNF w dniu 8 stycznia 2016 r. Plan ochrony kapitału, zakładający jego spełnienie przez Bank do końca I półrocza 2016 r.

W dniu 23 października 2015 r. Komisja Nadzoru Finansowego zaleciła utrzymanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego na poziomie 0,88 p.p. w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, który powinien składać się z co najmniej 75% z kapitału Tier I (co odpowiada 0,66 p.p.).

Komisja zaleciła również opracowanie i przekazanie przez Bank planu działań mających na celu osiągnięcie wymaganych poziomów współczynników kapitałowych nie później niż według stanu na koniec czerwca 2016 roku z uwzględnieniem ich poziomów obowiązujących od 1 stycznia 2016 r.

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank nie spełniał wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zalecanych przez KNF.

W dniu 12 lipca 2016 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie, zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Banku w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii U oraz zmianę Statutu Banku w tym zakresie. Wysokość kapitału zakładowego Banku po rejestracji wynosi 628.732.450 zł. Skutkiem powyższego jest osiągnięcie przez Bank wymaganych poziomów współczynników kapitałowych zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 października 2015 r. i dnia 23 października 2015 r.

7. Wynik z tytułu odsetek

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Kredytów i pożyczek, w tym od:	276 360	245 940
- Banków	442	167
- Klientów, w tym:	275 918	245 773
- korporacyjnych	160 350	119 097
- detalicznych	82 803	85 384
- finansów publicznych	32 668	41 292
- pozostałych	97	-
Instrumentów finansowych, w tym:	70 184	76 652
- dostępnych do sprzedaży	47 414	50 115
- utrzymywanych do terminu zapadalności	18 234	22 681
- przeznaczonych do obrotu	4 536	3 856
Transakcji zabezpieczających	379	1 482
Razem	346 923	324 074

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	151 401	133 993
- Banków	1 465	1 330
- Klientów, w tym:	149 936	132 663
- korporacyjnych	37 559	43 539
- detalicznych	104 120	78 819
- finansów publicznych	8 251	9 767
- funduszy ekologicznych	6	538
Kredytów i pożyczek, w tym od:	1 750	3 336
- Banków	276	450
- Klientów	1 474	2 886
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty	161	1 614
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji	58 183	66 771
Razem	211 495	205 714

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym	22 872	23 800
Prowizje od kredytów	14 094	16 985
Prowizje od gwarancji i akredytywy	2 443	3 719
Prowizje z tytułu opłat BFG	2 876	-
Pozostałe opłaty	3	-
Razem	42 288	44 504
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty z tytułu kart płatniczych	3 073	2 704
Prowizje płacone innym bankom w obrocie gotówkowym	285	256
Opłaty od rachunków bieżących	655	2 082
Opłaty z tytułu świadczonych usług przez Euronet	814	338
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	590	440
Pozostałe opłaty	718	341
Razem	6 135	6 161

Bank nie prowadził działalności powierniczej w pierwszym półroczu 2016 roku oraz w 2015 roku.

9. Przychody z tytułu dywidend

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	5 082	5 122
Inwestycje w jednostkach zależnych	8 000	8 500
Razem	13 082	13 622

Na przychody z tytułu dywidend za pierwsze półrocze 2016 roku składa się dywidenda wypłacona przez Kemipol sp. z o.o. w wysokości 4 780 tys. PLN. oraz dywidenda wypłacona przez WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w wysokości 302 tys. PLN oraz od jednostek zależnych: Dom Maklerski BOŚ S.A. w wysokości 8 000 tys. zł

W analogicznym okresie 2015 roku Bank otrzymał 4 881 tys. PLN. tytułem wypłaty dywidendy przez Kemipol Sp. z o.o. oraz 241 tys. PLN od WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. oraz od jednostek zależnych: Dom Maklerski BOŚ S.A. w wysokości 6 500 tys. zł oraz BOŚ Eko Profit S.A w wysokości 2 000 tys. zł.

10. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2015 niebadane
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, w tym:	-2	-1 554
Na należności bilansowe (dotworzenie)	-	-1 554
Na zobowiązania pozabilansowe (dotworzenie)	-2	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania pozabilansowe, w tym:	-57 792	-34 282
Na należności bilansowe (dotworzenie/rozwiązanie), w tym:	-58 742	-34 210
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-21 915	-25 243
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-36 684	-9 115
Kredyty udzielone finansom publicznym	20	148
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-163	-
Na zobowiązania pozabilansowe (rozwiązanie/dotworzenie), w tym:	950	-72
Kredyty udzielone klientom detalicznym	74	-266
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	875	193
Kredyty udzielone finansom publicznym	1	1
Razem	-57 794	-35 836

Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów na należności bilansowe:

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2015 niebadane
Wycena indywidualna	-43 649	-14 237
Wycena grupowa	-15 093	-19 973
Razem	-58 742	-34 210

11. Zysk/Strata przypadający na jedną akcję

(a) Podstawowy zysk/strata przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesiący zakończony 30-06-2015 niebadane
Zysk /Strata netto	-6 399	12 326
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	22 835	22 840
Podstawowy zysk/strata na akcję (wyrażony w zł, gr.)	-0,28	0,54

(b) Zysk/Strata rozwodniony przypadający na jedną akcję

Wyszczególnienie	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane
Zysk/Strata netto	-6 399	12 326
Średnia ważona liczba akcji zwykłych powiększona o średnią ważoną liczbę akcji z tytułu opcji na akcje (w tysiącach)	22 835	22 840
Rozwodniony zysk/ strata na akcję (wyrażony w zł, gr.)	-0,28	0,54

12. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane			31-12-2015		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 957 650	204 784	4 752 866	4 972 638	188 348	4 784 290
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	7 834 349	225 325	7 609 024	7 620 022	190 130	7 429 892
Kredyty udzielone finansom publicznym	1 986 729	139	1 986 590	2 173 799	159	2 173 640
Kredyty udzielone pozostałym klientom	2 533	2 533	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki	14 781 261	432 781	14 348 480	14 766 459	378 637	14 387 822
Pozostałe należności	11	-	11	10	-	10
Należności razem	14 781 272	432 781	14 348 491	14 766 469	378 637	14 387 832

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Kredyty udzielone pozostałym klientom	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2016	188 348	190 130	159	-	378 637
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	75 414	105 798	88	501	181 801
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-53 499	-69 114	-108	-338	-123 059
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-5 479	-1 489	-	-	-6 968
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-5 316	-1 277	-	-	-6 593
Inne zwiększenia	-	-	-	2 370	2 370
Stan na koniec okresu 30-06-2016 - niebadane	204 784	225 325	139	2 533	432 781
Stan na początek okresu 01-01-2015	158 386	155 856	1 766	-	316 008
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	84 365	69 243	20	-	153 628
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-59 122	-60 128	-168	-	-119 418
Kredyty odpisane jako nieściągalne w tym:	-3 520	-15 161	-1 444	-	-20 125
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-	-34	-	-	-34
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-3 260	-14 412	-2	-	-17 674
Stan na koniec okresu 30-06-2015 - niebadane	180 109	149 810	174	-	330 093

Zaangażowanie Banku w farmy wiatrowe

Łączna kwota zaangażowania Banku w finansowanie farm wiatrowych wg stanu na dzień 30.06.2016 r. wynosi 2.316 mln PLN, w tym zaangażowanie z tytułu kapitału - 2.287 mln PLN natomiast zaangażowanie pozabilansowe – 29 mln PLN.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku nie było opóźnień w spłacie rat kapitałowo - odsetkowych. Bank nie stosował rat nieadekwatnych do profilu prowadzonej działalności, np. „rat balonowych”. Harmonogramy spłat opierają się w każdym z okresów na możliwości generowania przez projekt środków na obsługę.

Standardowym zabezpieczeniem jest zarówno zastaw na turbinach jak i zastaw na zorganizowanej części przedsiębiorstwa, co daje możliwość wyboru w zakresie kolejności zaspokojenia się. Dla kredytobiorców działających w formie spółek celowych przyjmowany był obligatoryjnie zastaw na udziałach/akcjach. Wkład własny klientów przy finansowanych projektach wynosi od 20% do 60% kosztów projektu.

Ryzyka istotne z punktu widzenia Banku w zakresie finansowania OZE

Ryzyka obniżenia rentowności projektów inwestycyjnych, które potencjalnie mogą się zmaterializować na skutek wejścia w życie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (aktualnie obydwa akty prawne są już obowiązujące), wynikają w szczególności ze zmiany podstawy opodatkowania farm (rozszerzenie definicji elektrowni wiatrowej i zaklasyfikowanie jej jako budowli, włączając w jej zakres także elementy techniczne) oraz zniesienia obowiązku odkupu energii wyprodukowanej w OZE dla instalacji powyżej 0,5 MW.

Bank podjął działania mające na celu ograniczenie potencjalnego ryzyka, wynikającego z powyższych zmian przepisów prawnych m.in.:

- Weryfikowane są, na podstawie faktycznie osiągniętych parametrów (wietrzność, koszty, itp.), modele finansowe przedstawione przez kredytobiorców na etapie aplikowania o udzielenie finansowania.
- Podjęto prace w celu przedstawienia przez kredytobiorców planu działania w celu dostosowania się do nowych uwarunkowań a w konsekwencji przedstawienia w Banku nowych modeli finansowych pozwalających na obsługę kredytu na dotychczasowych warunkach. Na podstawie sukcesywnie przekazywanych zaktualizowanych modeli przeprowadzany jest wszechstronny przegląd ekspozycji związanych z finansowaniem elektrowni wiatrowych, ukierunkowany na oszacowanie wpływu zmian prawa na zdolność do terminowej obsługi udzielonych kredytów.
- Realizowany jest monitoring bieżącej sytuacji rynkowej i ekonomiczno-finansowej wszystkich podmiotów.

Ryzyko spadku ceny zielonych certyfikatów

Bank dokonując oceny zdolności kredytowej farm wiatrowych dokonywał również oceny wrażliwości poszczególnych projektów na zmiany, w szczególności spadki, cen zielonych certyfikatów. Przyjęto spadek cen certyfikatów o 10-20% przy jednoczesnym przyjęciu konserwatywnego scenariusza w zakresie produktywności (P90). Rzeczywiste poziomy produkcji uzyskiwane przez większość farm są znacząco lepsze od założeń modelowych tj. na poziomie P75.

Ryzyko umiejscowienia farm wiatrowych

Realizacja wszystkich projektów finansowanych przez Bank została zakończona i farmy wiatrowe posiadają pozwolenia na użytkowanie i uzyskały koncesję. Ryzyko ewentualnego wzruszenia pozwoleń na budowę i użytkowanie Bank ocenia jako niskie.

Ryzyko wynikające ze zmiany podstawy naliczania podatku od nieruchomości

Ostatecznie decyzja w sprawie wysokości stawki opodatkowania będzie podejmowana przez gminy, na terenie których posadowione są farmy. Wg szacunków rynkowych podstawa opodatkowania może wzrosnąć maksymalnie 2-3 krotnie i będzie zależeć od decyzji poszczególnych organów administracji samorządowej.

Ryzyko wynikające ze zniesienia obowiązku odkupu energii

Znowelizowana Ustawa o OZE wprowadza nowe rozwiązanie w postaci klastrów energetycznych, które umożliwią zrzeszanie się, wytwórców i odbiorców energii elektrycznej w celu ułatwienia dystrybucji lub obrotu energią z OZE. Tym samym ryzyko wynikające ze zniesienia obowiązku odkupu energii będzie mitygowane wolnym obrotem energii z OZE.

13. Rezerwy

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe w tym:	3 715	4 663
- otwarte linie kredytowe	1 563	2 284
- gwarancje	2 152	2 379
Rezerwa na świadczenia pracownicze - odprawy emerytalne i rentowe	3 967	3 998
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia	1 118	9 190
- Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	-	9 028
Razem	8 800	17 851

14. Płatności na bazie akcji

(a) Program opcji menedżerskich

W 2012 r. w Grupie Kapitałowej BOŚ został uruchomiony trzyletni program motywacyjny dla kluczowych członków kadry menedżerskiej, tzw. program opcji menedżerskich („Program”), obejmujący lata: 2012, 2013 i 2014. W 2015 r. nastąpiło rozliczenie ostatniej transzy Programu – za 2014 r. W okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2016 r. Program nie był kontynuowany. - Program zakończył się w 2014 r. Termin wykupu praw do objęcia akcji serii S przez posiadaczy warrantów serii B upływa z dniem 31 grudnia 2017 r.

Program został opisany w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Banku Ochrony Środowiska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 r., opublikowanym w dniu 21 marca 2016 r.

Program nie podlegał zmianom w okresie 6 miesięcy zakończonym dnia 30 czerwca 2016 r.

Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie warrantów:

Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2016 niebadane	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia 2016 r.	164 400	-
Przyznane w ciągu roku	-	-
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygasłe w ciągu roku	-	-
Niezrealizowane na dzień 30 czerwca 2016 r.	164 400	-
Możliwe do realizacji na 30 czerwca 2016 r.	164 400	-

Za okres 6 miesięcy zakończony 30-06-2015 niebadane	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia 2015 r.	164 400	166 620
Przyznane w ciągu roku	-	-
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygasłe w ciągu roku	-	166 620
Niezrealizowane na dzień 30 czerwca 2015 r.	164 400	-
Możliwe do realizacji na 30 czerwca 2015 r.	164 400	-

(b) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. („polityka zmiennych wynagrodzeń”)

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego NR 258/2011 z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku a także w zgodzie z postanowieniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A.

Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje Politykę zmiennych składników wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmienne osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze.

Polityka zmiennych wynagrodzeń, obowiązująca w zmienionej formie od początku okresu sprawozdawczego, zakłada m.in.

- wypłatę co najmniej 50% ustalonego wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii.

Przez akcje rozumie się:

- akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, przy czym co najmniej 50% każdej transzy jest wypłacane w akcjach Banku, a pozostała część w gotówce. Część odroczonej może zostać zmniejszona lub nie wypłacona w ogóle m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.
- ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

Maksymalny poziom wynagrodzenia zmiennego każdej z osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze nie przekracza 100% wynagrodzenia stałego. Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. może wyrazić zgodę na zwiększenie maksymalnego poziomu wynagrodzenia zmiennego w stosunku do wynagrodzenia stałego do 200%, zgodnie z procedurą przewidzianą w polskiej implementacji CRD IV w zakresie zapisów art. 94. ust.1 pkt g lit (ii) tej Dyrektywy.

W okresie sprawozdawczym wynagrodzenie zmienne za wyniki 2015 r. nie zostało jeszcze przyznane.

Nadto w okresie sprawozdawczym trzecia (z trzech) transza odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2012 r. oraz druga (z trzech) transza odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2013 r. nie zostały jeszcze przyznane.

Po okresie sprawozdawczym, tj. na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2016 r. Rada Nadzorczą BOŚ S.A. w trosce o interesy Banku, jego Klientów i Akcjonariuszy, z uwagi na objęcie Banku Programem Postępowania Naprawczego – zgodnie z art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe oraz z uwagi na fakt, że wyniki Banku osiągnięte w 2015 r. znacząco odbiegają od zatwierdzonego Planu finansowego na 2015 r., nie przyznała Członkom Zarządu BOŚ S.A. wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2015 r. oraz nie przyznała wynagrodzenia zmiennego odroczonego tytułem trzeciej transzy za 2012 r. i drugiej transzy za 2013 r.

Pozostałym osobom zajmującym stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. wynagrodzenie zmienne za wyniki 2015 r. nie zostało jeszcze przyznane.

15. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Wyszczególnienie	30-06-2016 niebadane	31-12-2015
Zobowiązania warunkowe:	2 151 494	4 262 910
a) finansowe, w tym:	1 788 299	2 595 144
otwarte linie kredytowe, w tym:	1 758 205	2 149 949
- odwołalne	1 445 520	1 820 260
- nieodwołalne	312 685	329 689
otwarte akredytywy importowe	7 827	159 779
promesy udzielenia kredytu, w tym:	22 267	285 416
- nieodwołalne	22 267	285 416
b) gwarancyjne, w tym:	244 519	1 654 731
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	24 831	34 617
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	215 738	222 127
gwarancja dla spółki zależnej	3 950	1 397 987
c) gwarantowanie emisji	13 035	13 035
d) papiery wartościowe do otrzymania	105 641	-
Aktywa warunkowe:	1 313 529	983 409
gwarancyjne	1 313 529	983 409
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	3 465 023	5 246 319

16. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. pełnił rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Ekosystem sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji, BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej: BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. spółka komandytowo akcyjna) oraz jednostką zależną w sposób pośredni (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o.

Jednostką dominującą wobec BOŚ S.A. był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Za podmioty powiązane uznaje się również kluczowy personel kierowniczy.

Opis transakcji z jednostkami powiązаныmi (jednostkami zależnymi)

Dom Maklerski BOŚ S.A.

Oddziały Banku prowadzą rachunki bieżące i lokat terminowych Domu Maklerskiego BOŚ S.A. Transakcje wykonywane na rachunkach bieżących to przede wszystkim wpłaty i wypłaty gotówkowe klientów Spółki. W ramach wolnych środków na koniec każdego dnia zakładane są standardowo depozyty terminowe O/N oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR.

Wyżej wymienione transakcje mają charakter czasowy, zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOŚ Eko Profit S.A.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Eko Profit S.A. Wyżej wymienione transakcje zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOS Finance AB

Na dzień 30 czerwca 2016 r. Bank nie posiadał ze spółką BOS Finance AB aktywnych umów.

BOŚ Invest Management sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Invest Management sp. z o.o. ponadto w pierwszym półroczu 2016 r. Bank realizował ze spółką umowę najmu budynku biurowego w Warszawie oraz realizował umowę wykupu wierzytelności dzierżawy zwrotnej nieruchomości dla transakcji z jednostką samorządu terytorialnego. Wyżej wymienione transakcje zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku i Grupy Kapitałowej, na zasadach rynkowych.

BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji

Bank prowadzi rachunki bieżące BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji.

BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej: BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.)

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej: BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.) ponadto w pierwszym półroczu 2016 r. Bank realizował ze spółką umowy najmu powierzchni biurowej dla dwóch oddziałów Banku. Wyżej wymienione transakcje i umowa najmu zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

BOŚ Ekosystem sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Ekosystem sp. z o.o. Wyżej wymienione transakcje zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

MS Wind sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące, rachunek techniczny, rachunek kaucyjny i depozyty O/N spółki MS Wind sp. z o.o., udzielił spółce kredytów: inwestycyjnego i obrotowego, gwarancji oraz otworzył akredytywy na zlecenie MS Wind Sp. z o.o. Ponadto Spółka zawarła z bankiem umowy skarbowe: IRS, FX Forward, FX Spot i realizuje je w postaci zawartych kontraktów. Wyżej wymienione transakcje z Bankiem zawarte zostały na zasadach rynkowych.

Informacje dotyczące transakcji z jednostkami powiązаныmi według stanu dzień 30 czerwca 2016 roku

30-06-2016 niebadane	Pochodne instrumenty finansowe/ aktywa	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Inne aktywa	Rzeczowe aktywa trwale	Wartość firmy	Zobowiązania wobec klientów	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	Pochodne instrumenty finansowe/ zobowiązania	Pozostałe zobowiązania	Zobowiązania warunkowe
Jednostki zależne*\										
Dom Maklerski BOŚ S.A.	-	36 605	4 381	-	-	851 344	45	-	-	23 488
BOŚ Eko Profit S.A.	-	1	1	-	-	2 196	-	-	-	34
BOS Finance AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BOŚ Capital sp. z o.o.(dawniej BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.)	-	-	-	-	25	11 234	-	-	-	-
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-	-	14 742	1 624	-	5 577	-	-	38	3 450
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-	-	-	10	2 469	-	-	3	-
Jednostka pośrednio zależna										
MS Wind sp. z o.o.	3 244	25 759	-	-	-	1 653	-	-	-	-
Razem	3 244	62 365	19 124	1 624	35	874 473	45	-	41	26 972

*\ tabela nie zawiera spółki BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji, ze względu na proces likwidacji jak i nieistotność aktywów i pasywów spółki dla jednostkowego sprawozdania finansowego

Informacje dotyczące transakcji z jednostkami powiązаныmi według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku

31-12-2015	Pochodne instrumenty finansowe-aktywa	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Inne aktywa	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartość firmy	Zobowiązania wobec klientów	Pochodne instrumenty finansowe-zobowiązania	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	Pozostałe zobowiązania	Zobowiązania warunkowe
Jednostki zależne										
Dom Maklerski BOŚ S.A.	-	25 006	99	-	-	512 530	-	-57	10	35 076
BOŚ Eko Profit S.A.	-	7	-	-	-	2 424	-	-	-	13
BOS Finance AB	-	-	-	-	-	1 106 623	-	-	-	1 384 987
BOŚ Capital sp. z o.o.(dawniej BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.)	-	-	-	-	25	8 175	-	-	-	-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	-	10	42	-	-	-	-
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-	-	17 726	1 714	-	5 594	-	-	-	3 450
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-	-	-	10	2 103	-	-	-	-
Jednostki pośrednio zależne										
MS Wind sp. z o. o.	3 124	26 212	-	-	-	2 013	92	-	-	-
Razem	3 124	51 225	17 825	1 714	45	1 639 504	92	-57	10	1 423 526

Przychody i koszty za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2016 roku

30-06-2016 niebadane	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	Przychody z tytułu opłat i prowizji	Przychody z tytułu dywidend	Wynik na działalności handlowej	Pozostałe przychody operacyjne	Ogólne koszty administra- cyjne
Jednostki zależne*\							
Dom Maklerski BOŚ S.A.	441	-2 844	2 694	8 000	-	41	-6
BOŚ Eko Profit S.A.	-	-12	1	-	-	41	-
BOS Finance AB	-	-23 158	-	-	-	-	-
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-	-31	32	-	-	13	-4 882
BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.)	-	-92	1	-	-	9	-429
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-11	1	-	-	67	-
Jednostka pośrednio zależna							
MS Wind sp. z o. o.	501	-10	1	-	379	-	-
Razem	942	-26 158	2 730	8 000	379	171	-5 317

*\ tabela nie zawiera spółki BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. w likwidacji, ze względu na proces likwidacji jak i nieistotność aktywów i pasywów spółki dla jednostkowego sprawozdania finansowego

Przychody i koszty za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2015 roku

30-06-2015 niebadane	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	Przychody z tytułu opłat i prowizji	Przychody z tytułu dywidend	Wynik na działalności handlowej	Pozostałe przychody operacyjne	Ogólne koszty administra- cyjne
Jednostki zależne							
Dom Maklerski BOŚ S.A.	211	-2 344	428	6 500	-42	69	-5
BOŚ Eko Profit S.A.	-	-12	-	2 000	-	44	-
BOS Finance AB	-	-29 681	-	-	-	-	-
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	-	-107	35	-	-	-	-4 550
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	-	-	1	-
BOŚ Capital sp. z o.o. (dawniej BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.)	-	-1	1	-	-	-	-337
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-1	1	-	-	-	-
Jednostka pośrednio zależna							
MS Wind sp. z o. o.	596	-17	4	-	-937	-	-
Razem	807	-32 163	469	8 500	-979	114	-4 892

17. Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie śródrocznym

Działalność Banku nie podlega sezonowości ani cykliczności.

18. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

W I półroczu 2016 r. nie wystąpiły zdarzenia, które były nietypowe i miały znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych

W 2015 roku Narodowy Bank Szwajcarii (SNB) podjął nieoczekiwaną przez rynki finansowe decyzję o zaprzestaniu obrony kursu EUR/CHF na poziomie 1,2. Na skutek decyzji SNB nastąpił gwałtowny wzrost kursu franka szwajcarskiego w stosunku do innych walut. Bezpośrednim efektem tego zdarzenia była konieczność złożenia przez Bank u swoich kontrahentów dodatkowych depozytów zabezpieczających - nie miało to istotnego wpływu na płynność Banku oraz możliwości rozliczenia z kontrahentami.

19. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W pierwszym półroczu 2016 roku nie wystąpiły zmiany założeń będących podstawą do wyliczeń wartości szacunkowych kwot podawanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego oraz poprzednich latach obrotowych poza kwestią opisaną w nocie 5 Śródrocznego Skróconego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2016 roku.

20. Wypłacone dywidendy (łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję), z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Bank w I półroczu 2016 r. nie wypłacał dywidendy.

W 2015 roku dywidenda za rok 2014 nie była wypłacona.

21. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu pierwszego półrocza 2016 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym

W dniu 12 lipca 2016 r. (raport bieżący nr 43/2016) Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego BOŚ S.A. o kwotę 400 000 000 zł w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii U oraz zmianę Statutu Spółki w tym zakresie. W wyniku rejestracji podwyższenia kapitału zmianie uległ skład akcjonariatu: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) posiada 52,41% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu. Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych posiada 9,54% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu. Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych posiada 6,80% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu.

22. Skutek zmian w strukturze jednostki gospodarczej w ciągu pierwszego półrocza 2016 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności

W I półroczu 2016 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. nie dokonywał zakupu ani sprzedaży akcji i udziałów w spółkach kapitałowych.

W I półroczu 2016 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. podjął decyzję o likwidacji spółki BOS Nieruchomości spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z uwagi na wykonanie zadania dla którego została zawiązana.

W I półroczu 2016 r. Bank dla zachowania wymogów regulacyjnych prawa szwedzkiego dokonał wpłaty na kapitał zapasowy spółki BOS Finance AB tytułem bezwarunkowego wkładu akcjonariusza (ang. unconditional shareholders contribution), przez co zwiększył swoje zaangażowanie kapitałowe w Spółkę. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 30 czerwca 2016 r. nie zmienił się i wynosił 100%.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
17.08.2016 r.	Stanisław Kluza	Wiceprezes Zarządu – pełniący obowiązki Prezesa Zarządu	.....
17.08.2016 r.	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu	.....
17.08.2016 r.	Anna Milewska	Wiceprezes Zarządu	.....
17.08.2016 r.	Paweł Pitera	Wiceprezes Zarządu	.....